Nr. 5. **Warszawa, dnia 31 sierpnia 1928 r.** **Rok XI.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 8 zł. **Cena egzemplarza 2 zł.**

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69 Wydział Org. Prawny Telef. 220-20.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 6 sierpnia Nr. 74 Rok 1928

Poz. 669. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie przekazania czynności b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie z zakresu meljoracyj publicznych i rolnych organom państwowym.

Na podstawie art. 2 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznin 1928 r. o zniesieniu Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz, 40) zarządza się co następuje:

§ 1. Prawa i obowiązki, wykonywane przez b. Tymczasowy Wydział Samorządowy we Lwowie w dziedzinie meljoracyj publicznych i rolnych, prócz spraw wymienionych w §§ 2 i 3, jako też w dziedzinie wodociągowej i kanalizacyjnej, przechodzą na wojewodów: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

§ 2. Sprawy zasiłków na meljoracje rolne dla gmin i spółek wodnych, załatwiane dotychczas przez b. Tymczasowy Wydział Samorządowy, przekazuje się Ministrowi Rolnictwa, sprawy zaś kursów dla dozorców meljoracyjnych Ministrowi Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych.

§ 3. W zarząd Ministra Robót Publicznych przechodzi pozostający w zarządzie b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego samorządowy fundusz wojewódzki popierania budowli wodnych, powstały na podstawie art. 260 ust. 3 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 936). Specjalny fundusz pożyczkowy na cele meljoracyjne przechodzi w zarząd Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa.

§ 4. Funkcjonarjusze b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego, sprawujący dotychczas czynności w zakresie meljoracyj publicznych, przechodzą na etat Ministerstwa Robót Publicznych, funkcjonarjusze zaś sprawujący czynności w zakresie meljoracyj rolnych — na etat Ministerstwa Rolnictwa.

§ 5. Wydatki, połączone ze spełnianiem czynności, wymienionych w rozporządzeniu niniejszem, pokrywane będą z tych źródeł, jakie na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów służyły na pokrycie wydatków związanych ze spełnianiem odnośnych czynności przez b. Tymczasowy Wydział Samorządowy.

W roku budżetowym 1928/29 wspomniane wydatki będą pokryte z funduszów, przewidzianych w budżecie Tymczasowego Wydziału Samorządowego w likwidacji na rok 1928/29.

Podział funduszów między urzędy wojewódzkie ustali, o ile chodzi o meljoracje publiczne, Minister Robót Publicznych, a o ile chodzi o meljoracje rolne, Minister Rolnictwa.

§ 6. Z publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych obejmą:

A. wojewoda krakowski:

I) następujące przedsiębiorstwa meljoracyjne, będące w toku wykonania:

a) obwałowanie lewego brzegu Wisły od Przemszy do Bielan,
b) obwałowanie prawego brzegu Wisły od Przemszy do Bodzowa,
c) wykończenie obwałowania lewego brzegu Wisły od Białuchy do potoku Kościelnickiego,
d) obwałowanie prawego brzegu Wisły od Podgórza do Niepołomic,
e) obwałowanie prawego brzegu Wisły od Niepołomic do Raby,
f) obwałowanie prawego brzegu Wisły od Raby do Woli Rogowskiej,
g) regulację Macochy,
h) regulację Rudawy,
i) budowę kanału ulgi od Wojnicza do Kisieliny,
j) regulację Wontoku;

II) konserwację następujących ukończonych przedsiębiostw:

a) obwałowania lewego brzegu Wisły od Grzegórzek do Białuchy,
b) obwałowania lewego brzegu Wisły od Białuchy do potoku Kościelnickiego,
c) obwałowania prawego brzegu Wisły w powiecie dąbrowskim,
d) regulacji Kisieliny dolnej,
e) regulacji Kisieliny górnej,
f) regulacji Nowego Brnia,
g) obwałowania lewego brzegu Dunajca od Więckówki do Bogumiłowic,
h) obwałowania lewego brzegu Dunajca od Bogumiłowic do Biskupic Radłowskich,
i) obwałowania prawego brzegu Dunajca,
j) obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie mieleckim,
k) regulacji Krzemienicy,
l) regulacji Wisłoku i Pielnicy.

B. wojewoda lwowski:

I) następujące przedsiębiorstwa będące w toku wykonania:

a) regulację Trześniówki górnej,
b) podwyższenie wałów Łęgu,
c) regulację Błotni,
d) „ Raty,
e) „ Sołokiji,
f) „ Pełtwi dolnej,
g) „ Bożewki,
h) „ Wereszycy,
i) „ Tyśmienicy,
j) „ Kłodnicy,
k) kolmatację bagien nadniestrzańskich;

II) konserwację następujących ukończonych przedsiębiorstw:

a) obwałowania Wisły i Sanu w powiecie tarnobrzeskim,
b) regulacji Łęgu,
c) „ Trześniówki dolnej,

d) „ potoku Dumnego,
e) „ „ Przegnojówki,
f) „ „ Pustej;

C. wojewoda stanisławowski:

zarząd będącej w toku wykonania regulacji Siwki;

D. wojewoda tarnopolski:

konserwację następujących ukończonych przedsiębiorstw:

a) regulacji Gniłej Lipy w sekcji górnej,
b) „ Gniłej Lipy w sekcji środkowej,
c) „ Złotej Lipy.

§ 7. Objęcie czynności wynikających z niniejszego rozporządzenia, przez władze w tem rozporządzeniu wskazane nastąpi w 14 dni po ogłoszeniu rozporządzenia niniejszego.

§ 8. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych, Ministrem Rolnictwa i innymi zainteresowanymi ministrami.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 670. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. o poddaniu przedsiębiorstwa państwowego „Państwowe Zakłady Wodociągowe na Górnym Śląsku" przepisom rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17-go marca 1927 r. o wydzielaniu z administracji państwowej przesiębiorstw państwowych przemysłowych, handlowych i górniczych oraz o ich komercjalizacji.

Poz. 671. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 lipca 1928 r. w sprawie zakazu przywozu kaszy jęczmiennej.

Poz. 672. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 23 maja 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Ministrem Spraw Wewnętrznych o systemie znaczenia statków powietrznych i sposobie umieszczania znaków na statkach.

Na podstawie art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r. o prawie lotniczem (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 294) zarządza się co następuje:

§ 1. Każdy statek powietrzny, wpisany do polskiego rejestru państwowego, powinien być oznaczony grupą znaków, składającą się z pięciu liter wielkich alfabetu łacińskiego. Pierwszą literą powinna być litera P., która oznacza polską przynależność państwową statku powietrznego i jest oddzielona poziomą kreską od pozostałych czterech liter, tworzących znak rejestracyjny statku powietrznego np.

P — POZA

Pierwszą literą znaku rejestracyjnego jest również litera P, trzy zaś następne litery tego znaku, z których co najmniej jedna winna być samogłoską, ustala Ministerstwo Komunikacji przy rejestracji statku powietrznego. Literę Y uważa się za samogłoskę.

§ 2. Na wszystkich statkach powietrznych — z wyjątkiem statków państwowych i statków przedsiębiorstw komunikacji lotniczej — znak rejestracyjny powinien być podkreślony czarną linją.

§ 3. Znak rejestracyjny, ustalony dla statku powietrznego, nie podlega żadnym zmianom i nie może być nadany innemu statkowi powietrznemu, dopóki statek, mający ten znak, nie zostanie skreślony z rejestru państwowego statków powietrznych.

§ 4. Grupa znaków, określona w § 1. powinna być namalowana czarną farbą na białem tle i rozmieszczona na statku z uwzględnieniem jego kształtu:

a) Na samolotach umieszcza się grupę znaków na powierzchni dolnej płatów dolnych, na powierzchni górnej płatów górnych, oraz po obu stronach kadłuba między skrzydłami i płatami ogona. Litery znaków na płatach dolnych i górnych powinny być zwrócone górną częścią do przedniej krawędzi płatów.

Na jednopłatowcu umieszcza się grupę znaków na górnej i dolnej powierzchni płata w sposób wyżej wskazany.

Na samolocie, nie mającym kadłuba, umieszcza się grupę znaków na obu bokach łodzi.

b) Na sterowcach umieszcza się grupę znaków po obu bokach możliwie najbliżej największego przekroju poprzecznego oraz na górnej powierzchni sterowca w równej odległości od znaków bocznych.

Na balonach umieszcza się przy linji największego obwodu poziomego dwie grupy znaków, jak najdalej od siebie oddalone.

Znaki, umieszczone na bokach sterowców i balonów, powinny być dobrze widoczne tak z boku, jak i z dołu.

§ 5. Oprócz grupy znaków, umieszczonej na statku według przepisów § 4, umieszcza się na samolotach i sterowcach sam znak przynależności państwowej P po obu stronach dolnej powierzchni dolnego nieruchomego płata ogona lub też steru wysokości oraz na górnej powierzchni nieruchomego górnego płata ogona lub steru wysokości, jeśli tenże jest szerszy, i na obu stronach steru kierunkowego, lub na bokach zewnętrznych sterów zewnętrznych kierunkowych, jeśli statek ma kilka sterów kierunkowych.

Sam znak przynależności państwowej statku umieszcza się również na łodzi balonu.

§ 6. Wymiary znaków przynależności państwowej i rejestracyjnego powinny być następujące:

a) Na samolotach: wysokość znaków na skrzydłach i na płatach ogona wynosi cztery piąte ich szerokości, a na sterze kierunkowym

powinna być możliwie największa; wysokość znaków na kadłubie lub na łodzi wynosi cztery piąte największej wysokości mierzonej w najwyższej części kadłuba lub łódki, na której to części znaki mają być wymalowane.

b) Na sterowcach: wysokość znaku przynależności państwowej, umieszczonego na płatach ogona, wynosi cztery piąte szerokości płatów, na sterze zaś kierunkowym znak ten powinien być możliwie największy; wysokość innych znaków nie może być mniejsza od dwunastej części obwodu największego przekroju poprzecznego sterowca.

c) Na balonach: wysokość znaku przynależności państwowej, umieszczonego na łodzi balonu, wynosi cztery piąte wysokości łodzi; wysokość innych znaków wynosi co najmniej dwunastą część obwodu największego przekroju poprzecznego balonu.

d) Na wszystkich statkach powietrznych wysokość znaku przynależności państwowej i znaku rejestracyjnego nie powinna przekraczać 2,5 m.

§ 7. Szerokość liter znaków powinna być równa dwom trzecim ich wysokości, grubość zaś jednej szóstej wysokości.

Litery powinny być wykonane zwykłem pełnem pismem jednego typu i wymiaru, odstęp zaś między literami powinien być równy połowie szerokości liter.

Linja pod literami podkreślonemi powinna być tej samej grubości jak litery, a między literami i górną krawędzią linji powinien być odstęp, równy szerokości linji.

Długość kreski, oddzielającej znak przynależności państwowej statku od znaku rejestracyjnego, równa się szerokości jednej litery, grubość zaś tej kreski jest taka sama jak grubość liter.

§ 8. Na tablicy metalowej o wymiarze 10 × 15 cm., umieszczonej w miejscu widocznem na kadłubie lub łodzi zarejestrowanego statku powietrznego, powinny być wyryte: imię, nazwisko i miejsce zamieszkania właściciela statku oraz znak przynależności państwowej statku i znak rejestracyjny.

Tablica metalowa o wymiarze 7 × 10 cm. z takim samym napisem powinna być umieszczona również wewnątrz kabiny pasażerskiej statku przedsiębiorstwa komunikacji lotniczej.

§ 9. Na statku powietrznym powinno być uwidocznione największe dozwolone obciążenie statku, wskazane w świadectwie sprawności technicznej. Napis literami o wysokości 10 cm. umieszcza się po prawej stronie kadłuba lub łodzi statku powietrznego w części przeznaczonej dla pasażerów i ładunku w odległości 1/6 szerokości kadłuba od jego krawędzi dolnej.

§ 10. Znaki i tablice z napisami, umieszczone na statku powietrznym, powinny być stale utrzymywane w czystości i zawsze widoczne.

§ 11. Znaki i tablice z napisami powinny być umieszczone na statku powietrznym niezwłocznie po jego zarejestrowaniu.

W przypadku wykreślenia statku powietrznego z rejestru państwowego statków powietrznych znak przynależności państwowej i znak rejestracyjny powinny być natychmiast ze statku usunięte.

§ 12. Wykroczenie przeciw przepisom niniejszego rozporządzenia podlega karom określonym w art. 72 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r. o prawie lotniczem (Dz. U. R. P. Nr, 31 poz, 294).

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

z 11 sierpnia Nr. 75 Rok 1928

Poz. 673. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 maja 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o umundurowaniu i uzbrojeniu Policji Państwowej.

Na podstawie art. 65 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 257) zarządza się co następuje:

§ 1. W zakresie umundurowania i uzbrojenia Policji Państwowej obowiązują przepisy ustanowione rozporządzeniami:

1) z dnia 2 marca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 159);

2) z dnia 30 kwietnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 339);

3) z dnia 30 października 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 922).

4) z dnia 22 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 336);

5) z dnia 3 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 862).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 257).

Poz. 674. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 13 czerwca 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu o kontroli surowic i szczepionek dla celów weterynaryjnych oraz preparatów do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych.

Na podstawie art. art. 18, 97 pkt. c. i 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R P. Nr. 77, poz. 673) i rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 marca 1928 r. o uzupełnieniu artykułu 97 tegoż rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 229) zarządza się co następuje:

§ 1. Wytwarzanie szczepionek i surowic dla celów weterynaryjnych oraz preparatów do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych wymaga uprzedniego zezwolenia Ministra Rolnictwa.

Do podania o zezwolenie należy dołączyć.

1. opis wytwórni oraz plan urządzeń budowlanych i technicznych;

2. spis surowic i szczepionek oraz preparatów, które mają być wyrabiane i mają służyć do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych;

3. opis sposobu działania poszczególnych surowic, szczepionek i preparatów, sposobu określania ich siły (miana), sposobu nadawania im trwałości i czas ich skutecznego działania;

4. dowody, stwierdzające uzdolnienie naukowe i doświadczenie praktyczne odpowiedzialnego technicznego kierownika wytwórni.

§ 2. Posiadacz zezwolenia może wytwarzać tylko te surowice i szczepionki dla celów weterynaryjnych oraz preparaty do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych, na których wyrób uzyskał zezwolenie. Do wytwarzania innych tego rodzaju wyrobów weterynaryjnych wymagane jest zezwolenie dodatkowe.

§ 3. Zwierzęta przed ich użyciem do wyrobu surowic i szczepionek weterynaryjnych winny być zbadane przez lekarza weterynaryjnego i uznane za wolne od zaraźliwych chorób zwierzęcych.

Zbadaniu przez lekarza weterynaryjnego podlegają również zwierzęta padłe i zabite w wytwórni.

Zwierząt używanych do wyrobu surowic i szczepionek weterynaryjnych oraz preparatów do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych nie wolno oddawać z wytwórni na inne cele przed ich zbadaniem przez powiatowego lekarza weterynaryjnego.

§ 4. Wytwórnie surowic i szczepionek dla celów weterynaryjnych oraz preparatów do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych podlegają nadzorowi wojewody (w m. st. Warszawie Komisarzowi Rządu), wykonywanemu przez wojewódzkiego lekarza weterynaryjnego. Fachowa kontrola państwowa wytwarzania należy do kierownika Wydziału Higjeny Zwierząt Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego. Państwowa kontrola wyrobów powyższych odbywa się według przepisów załącznika Nr. 1.

§ 5. Surowica przeciwróżycowa, surowica i szczepionka przeciwwąglikowa oraz surowica i szczepionka przeciw cholerze drobiu podlegają stałej kontroli państwowej, wszystkie zaś inne wyroby przeznaczone do celów weterynaryjnych — dorywczej kontroli państwowej.

Minister Rolnictwa może zwolnić od stałej lub dorywczej państwowej kontroli państwowe wytwórnie surowic, szczepionek i preparatów weterynaryjnych.

§ 6. Wyrobów podlegających stałej kontroli państwowej nie wolno wprowadzać do obrotu przed dokonaniem kontroli i uznaniem ich za zdatne do użytku.

§ 7. Do surowic i szczepionek dla celów weterynaryjnych oraz preparatów do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych, wprowadzanych do obrotu, winny być dołączone drukowane przepisy o sposobie stosowania i przechowywania oraz wskazówki co do poszczególnych środków ostrożności, jakich należy przestrzegać przy stosowaniu wyrobów powyższych z podaniem czasu, w którym siła działania wyrobu zmniejsza się lub zanika.

Wytwórca surowic, szczepionek i preparatów weterynaryjnych winien przy wprowadzaniu do obrotu swoich wyrobów na naczyniach, jak również na bezpośrednich opakowaniach tych naczyń, zawierających takie wyroby, uwidocznić swoją firmę i datę, do której wyrób jest skuteczny.

Naczynia zawierające szczepionki i surowice dla celów weterynaryjnych oraz preparaty do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych, które uległy kontroli państwowej (§ 5), winny być pozatem zaopatrzone w napis: „urzędowo kontrolowane“ z podaniem numeru bieżącego kontroli państwowej.

§ 8. Szczepionki, zawierające żywe zarazki chorób zwierzęcych, wolno wydawać tylko lekarzom weterynaryjnym.

Osobom, nieposiadającym dyplomu lekarza weterynaryjnego, stosowanie takich szczepionek jest wzbronione.

§ 9. Wytwórcy surowic i szczepionek dla celów weterynaryjnych oraz preparatów do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych winni prowadzić wykazy, uwidoczniające całkowitą wytwórczość, sposób przygotowania, sposób określania wartości (miana) i obrót poszczególnych wyrobów oraz udzielać Ministrowi Rolnictwa — na żądanie — wszelkich wyjaśnień, dotyczących wyżej wspomnianych okoliczności.

Wytwórca obowiązany jest udostępnić pomieszczenia, służące do wyrobu, przechowywania i wysyłania wyrobów weterynaryjnych, osobom wymienionym w § 4 i udzielać im wyżej wspomnianych wyjaśnień.

§ 10. Wytwórcy surowic i szczepionek dla celów weterynaryjnych oraz preparatów do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych obowiązani są do przedstawiania Ministrowi Rolnictwa miesięcznych wykazów do dnia 15 każdego następnego miesiąca — według załączonego wzoru (załącznik Nr. 2).

§ 11. Minister Rolnictwa może udzielone zezwolenie na wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu surowic i szczepionek dla celów weterynaryjnych oraz preparatów do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych cofnąć, jeżeli posiadacz zezwolenia nie usunie w określonym czasie braków budowlanych lub sanitarno-weterynaryjnych, żądanych przez Ministra Rolnictwa, lub jeżeli nie stosuje się do przepisów §§ 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10 rozporządzenia niniejszego albo nie wypełnia warunków, pod któremi zezwolenie na wyrób i wprowadzanie do obrotu surowic, szczepionek i preparatów weterynaryjnych zostało udzielone.

§ 12. Wysokość kosztów stałej kontroli państwowej surowic i szczepionek dla celów weterynaryjnych ustala się jak następuje:

A) za każdorazowe badanie w zakładzie kontroli państwowej:

a) surowicy przeciwwąglikowej . . zł. 60.—
b) surowicy przeciwróżycowej . . zł. 30.—
c) surowicy przeciw cholerze drobiu zł. 30.—
d) szczepionki I wąglikowej . . zł. 50.—
e) szczepionki II wąglikowej . . zł. 50.—
f) szczepionki cholery drobiu . . zł. 15.—

B) za czynności lekarza weterynaryjnego, związane z pobieraniem próbek, kontrolą nad rozlewaniem wyrobów do naczyń i ich plombowaniem oraz kontrolą nad przeróbką względnie nieszkodliwem usuwaniem wyrobów;

a) w miescu służbowem lekarza weterynaryjnego lub w odległości nie większej niż 2 klm. od tego miejsca za każdą zużytą i rozpoczętą godzinę wykonywania czynności po zł. 2 gr. 50; czas zużyty na przybycie do miejsca wykonywania tych obowiązków i zpowrotem wlicza się do godzin czynności; całość wynagrodzenia lekarza weterynaryjnego nie może jednak przekraczać wysokości diet dziennych funkcjonarjuszów państwowych VII stopnia służbowego;

b) w miejscowości odległej ponad 2 klm. od miejsca służbowego lekarza weterynaryjnego prócz wynagrodzenia, wymienionego w p. a):
1) przy podróży koleją — zwrot kosztów biletu II klasy w obie strony,
2) przy podróży kołowej—za każdy przebyty i rozpoczęty kilometr po 50 groszy.
Wydatek na podróż kołową zwraca się tylko wówczas, gdy niema możności przejazdu kolejami, kolejkami, wszelkiego rodzaju omnibusami, autobusami, statkami i t. p.

§ 13. Koszty, wymienione w § 12 lit. A, przedsiębiorca zakładu wyrobu surowic i szczepionek winien wpłacić najpóźniej w ciągu dni trzech po pobraniu próbek do kasy Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego lub do kasy skarbowej na budżet dochodów Ministerstwa Rolnictwa i odpis pokwitowania przesłać kierownikowi Wydziału Higjeny Zwierząt wymienionego Instytutu.

Rachunek kosztów, wymienionych w § 12 lit. B, lekarz weterynaryjny przedstawia najpóźniej w ciągu dni trzech po ukończonej czynności właściwemu wojewodzie, który po sprawdzeniu wzywa przedsiębiorcę zakładu wyrobu surowic i szczepionek do uiszczenia przypadających należności lekarzowi weterynaryjnemu.

§ 14. Część składową rozporządzenia niniejszego stanowią następujące załączniki:

Załącznik Nr. 1. Państwowa kontrola surowic i szczepionek dla celów weterynaryjnych oraz preperatów do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych.

Załącznik Nr. 2. Wzór wykazu wytwóczości i obrotu surowic, szczepionek i preparatów do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych.

Załącznik Nr. 3. Wzór wykazu próbek pobranych z wytwórni.

Wzory: 1) do oceny surowicy i
2) do oceny szczepionki —

ustali Minister Rolnictwa.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik Nr. 1 do rozp. Min. Rol. z dn. 13 czerwca 1928 r. (poz. 674).

PAŃSTWOWA KONTROLA SUROWIC I SZCZEPIONEK DLA CELOW WETERYNARYJNYCH ORAZ PREPARATÓW DO ROZPOZNAWANIA ZARAŹLIWYCH CHORÓB ZWIERZĘCYCH.

I. Przepisy ogólne.

§ 1.

Kierownik Wydziału Higjeny Zwierząt Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, wykonywający państwową kontrolę surowic i szczepionek, ma prawo dostępu do wytwórni, obecności przy pobieraniu i przerabianiu krwi oraz przy wytwarzaniu surowic i szczepionek, tudzież zapoznania się z wykazami i protokółami, prowadzonemi w wytwórni.

§ 2.

Do pobierania próbek w wytwórni celem przeprowadzenia kontroli państwowej Minister Rolnictwa wyznacza i upoważnia lekarza weterynaryjnego, który wykonywa swe czynności według przepisów §§ 5—9, 12.

O wyznaczeniu i upoważnieniu lekarza weterynaryjnego właściciel wytwótni zostaje niezwłocznie powiadomiony;

§ 3.

Kontrola dorywcza surowic i szczepionek dla celów weterynaryjnych oraz preparatów do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych dotyczy wszelkich wyrobów weterynaryjnych, niepodlegających stałej kontroli państwowej (§ 5 rozporządzenia) i odbywa się w pewnych okresach czasu, oznaczonych przez Ministra Rolnictwa, lub też w wypadkach podniesienia zarzutów co do wyrobów poszczególnych.

Kierownik Wydziału Higjeny Zwierząt Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego może niespodzianie — według swego uznania — wykonywać kontrolę dorywczą.

§ 4.

Przy kontroli dorywczej sposób pobierania jak również badanie próbek odbywa się na tych samych zasadach jak przy kontroli stałej.

II. Pobieranie próbek.

§ 5.

O przygotowaniu w wytwórni wyrobów podlegających kontroli państwowej należy zawiadomić upoważnionego lekarza weterynaryjnego, który obowiązany jest niezwłocznie udać się do wytwórni celem pobrania i wysłania próbek do Wydziału Higjeny Zwierząt Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego. Lekarz weterynaryjny pobiera po 4 próbki do naczyń wyjałowionych, opatrując je plombami i napisami.

§ 6.

Jeżeli przygotowane wyroby znajdują się w kilku zbiornikach, lekarz weterynaryjny winien na podstawie objaśnień kierownika wytwórni, a w razie potrzeby również na podstawie innych danych, ustalić, czy przygotowane surowice lub szczepionki, zawarte w różnych zbiornikach, należy traktować jako wyrób jednolity.

§ 7.

Jeżeli jednolita surowica lub szczepionka znajduje się w kilku zbiornikach, lekarz weterynaryjny winien próbki pobrać w ten sposób, aby w pobranych próbkach znajdowały się ilości proporcjonalne do zawartości każdego zbiornika.

§ 8.

Naczynia, do których pobrano próbki, lekarz weterynaryjny winien zaplombować i takiemi samemi plombami zaopatrzyć zbiorniki, z których próbki zostały pobrane. Zaplombowane zbiorniki należy przechować w wytwórni w miejscu wyłącznie na ten cel przeznaczonem.

§ 9.

Oplombowane próbki należy zapakować w skrzynkę w obecności kierownika wytwórni i lekarza weterynaryjnego i w obecności tych osób skrzynkę zaplombować. Wytwórnia niezwłocznie wysyła zaplombowaną skrzynię do Wydziału Higjeny Zwierząt Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego z dołączeniem wykazu wedle przepisanego wzoru (załącznik Nr. 3), podpisanego przez upoważnionego lekarza weterynaryjnego i przez kierownika wytwórni.

III. Sposób badania surowic i szczepionek.

§ 10.

A. Surowice.

Badanie surowicy ma na celu:

a) stwierdzenie nieszkodliwości,

b) określenie wartości uodparniającej.

a) Stwierdzenie nieszkodliwości.

Surowica nieszkodliwa odznacza się wymienionemi niżej własnościami:

1) jest przejrzysta i wolna od widocznych zanieczyszczeń; surowica zmętniała przy dłuższem odstaniu winna odzyskać zupełną przejrzystość lub okazywać nieznaczny tylko osad; jeżeli surowica wykazuje trwałe zmętnienie, należy zbadać, czy nie pochodzi to z rozkładu surowicy (woń, badanie mikroskopowe); surowicę, znajdującą się w stanie rozkładu, należy uznać za szkodliwą i podlegającą zniszczeniu;

2) nie zawiera wcale bakteryj; badania co do zawartości bakteryj uskutecznia się przy pomocy powszechnie znanych metod bakterjologicznych; w tym celu wysiewa się na jedną rurkę agaru zwykłego oraz na jedną rurkę agaru cukrowego, rozpuszczonych i ochłodzonych do 50°, 2 rurki buljonu zwykłego z pewną odmierzoną ilością surowicy (przy nieodmierzonej surowicy około 5 kropel); zawartość rurki z agarem zwykłym wylewa się na płytkę Petri'ego, zawartość rurki z agarem cukrowym wstrząsa się po zalaniu surowicą, pozostawiając do zastygnięcia w wysokiej warstwie; założone hodowle przechowuje się w cieplarce przy 37° C; wynik badania stwierdza się po 6-dniowej obserwacji hodowli;

3) nie zawiera więcej niż 0,5% fenolu względnie 0,4% trójkrezolu; celem określenia zawartości fenolu należy myszce wagi 15 g. zaszczepić podskórnie 0,5 cm³ surowicy; jeżeli po zaszczepieniu myszka nie okazuje żadnych objawów zatrucia, należy przyjąć, że zawartość fenolu nie przekracza 0,5%; jeżeli surowica zawiera inny środek konserwujący, należy zbadać w odpowiedni sposób, czy środek ten został dodany w ilości nieszkodliwej dla zwierzęcia poddanego szczepieniu i czy dodana ilość jest wystarczająca do nadania surowicy trwałości.

b) Określenie wartości uodparniającej.

1. Surowica przeciwróżycowa.

Skuteczna surowica przeciwróżycowa winna zawierać przynajmniej 100 jednostek uodparniających. Wymogom tym surowica czyni zadość, jeżeli 0,015 cm³ przy zastrzyknięciu do jamy brzusznej chroni myszkę wagi 15 g od 0,01 buljonowej hodowli jadowitego zarazka różycy. Jadowitość użytej hodowli zarazka różycowego winna być co najmniej tak silna, ażeby po zastrzyknięciu myszce wagi około 15 g. 0,01 ccm. (0,3 ccm. rozcieńczenia 1:30 w rozczynie fizjologicznym soli kuchennej) 24-godzinnej hodowli buljonowej spowodowała śmierć myszki w ciągu 3 dni.

Przy przeprowadzaniu badania szczepi się 2 szeregi myszek. Pierwszy szereg otrzymuje surowicę podstawową (standart) wartości 100 jednostek immunizacyjnych (ściśle określonych), drugi zaś — surowicę badaną w jednakowo stopniowanych dawkach, rozcieńczonych fizjologicznym roztworem soli kuchennej (0,85% Na Cl). Z każdego rozczynu wstrzykuje się pod skórę po 2 myszkom (w ogólności 12) następujące ilości surowicy:

0,005—05,	cm³ rozcieńczenia	1 : 100
0,008—0,4	„ „	1 : 50
0,01 —0,5	„ „	1 : 50
0,015—0,75	„ „	1 : 50
0,02 —0,4	„ „	1 : 20
0,03 —0,6	„ „	1 : 20

W jedną godzinę po zastrzyknięciu szczepi się wszystkim myszkom oraz 2 służącym do kontroli (nieszczepionym) do jamy brzusznej 0,01 cm³ 24-godzinnej hodowli buljonowej zarazka różycowego o określonej jadowitości (w praktyce 0,3 cm³ rozcieńczenia 1:30). Przy prawidłowym przebiegu doświadczenia zwierzęta nieszczepione surowicą przeciwróżycową giną w ciągu 48 do 72 godzin. Ze zwierząt szczepionych surowicą podstawową winny zginąć z opóźnieniem kilku dni te, które otrzymały 0,005 do 0,01 cm³, podczas gdy wszystkie inne myszki z tego szeregu pozostają przy życiu. Myszki padłe należy poddać sekcji i badaniu bakterjologicznemu celem upewnienia się, czy śmierć nie nastąpiła z innej przyczyny.

Czas obserwacji myszek po zaszczepieniu wynosi 8 dni. Dnia 9 badanie należy uważać za ukończone. Jeżeli surowica przeznaczona do badania posiada również 100 jednostek uodparniających, wówczas drugi szereg doświadczalny, wykazuje przebieg zgodny z pierwszym. Jeżeli natomiast myszki drugiego szeregu, zaszczepione dawką 0,015³ cm., a nawet wyższą, giną, należy doświadczenie z surowicą badaną powtórzyć. W razie zgodnego wyniku wtórnej próby surowica nie może być uznana za pełnowartościową.

2. Surowica przeciwwąglikowa.

Wartość surowicy określa się według metody Sobermheima, polegającej na dożylnem szczepieniu wzrastających dawek surowicy badanej szeregowi królików z następnem zastrzyknięciem tymże królikom śmiertelnej dawki hodowli wąglikowej.

Wykonanie: z 6 królików przeciętnej wagi 1,5 kg. szczepi się dożylnie 5 królików następującemi dawkami surowicy:

1 królik	2	cm³	surowicy
2 „	3	„	„
3 „	4	„	„
4 „	5	„	„
5 „	6	„	„

Szósty królik służy do kontroli. Dożylnego szczepienia królików dokonywa się w następujący sposób; pomocnik ustala królika, zawijając ręcznikiem jego głowę, tułów, odnóża przednie i tylne w ten sposób, aby tylko ucho było widoczne. Ucho to oczyszcza się i naciera sublimatem, alkoholem i eterem. Przez nacisk na żyłę uszną u podstawy części doglowowej i przez natarcie watą napojoną xylolem doprowadza się żyłę uszną do nabrzmienia, umożliwiającego łatwo wprowadzenie do niej igły strzykawki. Po upływie 18 godzin wszystkie 5 królików, jak również królik służący do kontroli otrzymują zawiesinę hodowli wąglikowej o wypróbowanej uprzednio jadowitości, która w ilości 1:1000 uszka igły platynowej zabija królika w ciągu $2^1/_2$— 3 dni. Taką dawkę otrzymuje każdy z 6-ciu królików.

Przygotowanie i rozcieńczenie hodowli odbywa się w sposób następujący:

Z dobrze wyrosłej przy 37° C 16-godzinnej hodowli agarowej wąglika, o określonej uprzednio jadowitości, nabiera się uszkiem platynowem średnicy 2 mm. taką ilość czystej hodowli, aby wypełniała równomiernie całą próżnię uszka, nie wypuklając się ponad jego płaszczyznę. Z tej ilości hodowli sporządza się zawiesinę w wymierzonym rozczynie soli kuchennej. Z tej zawiesiny uskutecznia się następnie dalsze rozcieńczenia.

Celem uzyskania jednolitej zawiesiny postępuje się w następujący sposób: 50 cm³ fizjologicznego roztworu soli kuchennej (0,85% Na Cl) odmierza się do szklanego naczyńka o grubych ścianach (słoika), na dnie którego umieszcza się warstwę szklanych perełek. Naczyńko, zaopatrzone szczelnie zamykaną (pokrywką szklaną, wyjaławia się wraz z rozczynem soli w parze. Po ostudzeniu płynu spłukuje się całą zawartość masy bakteryjnej uszka platynowego do przygotowanego rozczynu, ocierając drucik o perełki i ścianki naczyńka tak długo, póki gołem okiem nie dostrzega się już żadnego śladu masy bakteryjnej na jego powierzchni. Przez dłuższe wstrząsanie szczelnie zamkniętego naczyńka należy rozdrobnić masę bakteryjną z pomocą perełek na jednolitą zawiesinę. Z zawiesiny tej sporządza się następnie odpowiednie rozcieńczenia, odmierzając kalibrowaną pipetą zawartości 1 2 cm³ (przy końcu niezwężonym zaopatrzoną watą) 0,5 cm³ do wyjałowionego naczyńka i rozcieńcza tę ilość do 10 cm³ fizjologicznym wyjałowionym roztworem soli kuchennej. W ten sposób rozcieńczoną zawiesinę wprowadza się pod skórę wszystkim królikom, przeznaczonym do badania w ilości 1 ccm. — 0,001 hodowli. Po upływie $2^1/_2$ — 3 dni królik służący do kontroli ginie, pozostałe zaś króliki albo pozostają przy życiu wszystkie albo giną, z mniejszem lub większem opóźnieniem po króliku służącym do kontroli, tylko króliki szczepione najmniejszemi dawkami surowicy. Jeżeli króliki szczepione większą dawką surowicy giną wcześniej, niż te, które otrzymały dawkę mniejszą lub jeżeli te ostatnie pozostają przy życiu, należy uznać surowicę za skuteczną wówczas, gdy przynajmniej 2 króliki pozostały przy życiu, inne zaś zginęły ze znacznem opóźnieniem w stosunku do królika służącego do kontroli. Jeżeli wszystkie 5 królików, z wyjątkiem służącego do kontroli, pozostały przy życiu, surowicę należy uznać za wysoko-wartościową.

3. Surowica przeciw cholerze drobiu.

Skuteczna surowica przeciw cholerze drobiu winna zawierać przynajmniej 100 jednostek uodparniających. Wymogom tym czyni zadość surowica, która w ilości 0,01 cm³ chroni myszkę wagi 15 g. przy zastrzyknięciu do jamy brzusznej 0,01 cm³ 24-godzinnej hodowli buljonowej jadowitego zarazka cholery drobiu. Jadowitość użytej hodowli zarazka cholery drobiu winna być co najmniej tak silna, ażeby zastrzyknięta białej myszcze w ilości 0,01 cm³ hodowli buljonowej 24-godzinnej spowodowała śmierć myszki w ciągu 24—36 godzin. Jadowitość hodowli określa się w ten sposób, że po 3 myszkom zastrzykuje się rozcieńczenia 24-godzinnej hodowli buljonowej do jamy brzusznej w następujących stosunkach:

0,3	rozcieńczenia hodowli	1 : 30	— $\frac{1}{100}$
0,3	„ „	1 : 90	— $\frac{1}{300}$,
0,3	„ „	1 : 300	— $\frac{1}{1000}$
0,3	„ „	1 : 900	— $\frac{1}{3000}$
0,3	„ „	1 : 3000	— $\frac{1}{10000}$
0,3	„ „	1 : 9000	— $\frac{1}{30000}$
0,3	„ „	1 : 30000	— $\frac{1}{100000}$ i t. d.

Stwierdziwszy najmniejszą śmiertelną dawkę w danem rozcieńczeniu, należy stosować dla szczepień dawkę stokrotnie większą.

W celu przeprowadzenia badania szczepi się 2 szeregi myszek. Pierwszy szereg otrzymuje surowicę podstawową (standart), drugi zaś — surowicę badaną w jednakowych dawkach stopniowych. Jako surowica podstawowa (standart) służy surowica, która w ilości 0,01 chroni myszkę białą wagi 15 g. od 0,01 cm^3 24-godzinnej hodowli buljonowej jadowitego zarazka cholery drobiu przy zastrzyknięciu do jamy brzusznej, uskutecznionem w 24 godziny po szczepieniu surowicą. Rozcieńczenia surowicy dokonywa się fizjologicznym roztworem soli kuchennej bezpośrednio przed badaniem.

Każda z myszek obu szeregów (ogółem więc 10 myszek) otrzymuje surowicę podskórnie:

0,005—0,5	cm^3	rozcieńczenia	1 : 100
0,008—0,4	„	„	1 : 50
0,01 —0,5	„	„	1 . 50
0,015—0,75	„	„	1 : 50
0,02 —0,4	„	„	1 : 20

Każdej w powyższy sposób szczepionej surowicą myszce oraz 2 nieszczepionym myszkom służącym do kontroli wstrzykuje się w 24 godziny po szczepieniu—do jamy brzusznej 0,01 cm^3 24 godzinnej hodowli buljonowej zarazka cholery drobiu jadowitego (w praktyce 0,3 cm^3 rozcieńczenia 1:30). Przy prawidłowem przeprowadzaniu zabiegów myszki służące do kontroli giną w ciągu 24—46 godzin. Ze zwierząt szczepionych surowicą podstawową winny również zginąć te, które otrzymały mniejsze ilości surowicy w kilka dni po padnięciu myszek służących do kontroli, podczas, gdy wszystkie inne myszki szczepione większemi dawkami surowicy (0,01), pozostają przy życiu. Zwierzęta padłe należy poddać sekcji i badaniu bakterjologicznemu celem upewnienia się, czy śmierć nie nastapiła z innej przyczyny. Czas obserwacji myszek szczepionych wynosi 9 dni. Dnia 10-go badanie należy uważać za ukończone. Jeżeli surowica przeznaczona do badania, posiada również 100 jednostek uodparniających, wówczas drugi szereg doświadczalny wykazuje przebieg zgodny z pierwszym. Jeżeli natomiast z drugiego szeregu giną myszki szczepione wyższemi dawkami surowicy, należy doświadczenie z badaną surowicą powtórzyć. Jeżeli także i teraz giną myszki szczepione wyższemi dawkami surowicy w porównaniu z szeregiem pierwszym, surowica nie może być uważana za pełnowartościową.

B. Szczepionki.

a) Ogólne.

Jako szczepionki mogą służyć albo zarazki żywe nieosłabione lub osłabione, albo zarazki zabite, albo przetwory zarazków (wyciągi bakteryjne), uzyskane bądź to z płynnej hodowli zarazków, bądź też z ciał zarazków zabitych.

Badanie szczepionek ma na celu stwierdzenie, czy szczepionka:

1) jest wolna od zanieczyszczeń bakteryjnych, nie mających nic wspólnego z rodzajem bakteryj, będących podstawą szczepionki;

2) jest wolna od domieszki ciał chemicznych, szkodliwych dla zdrowia zwierząt, dla których szczepionka jest przeznaczona;

3) sporządzona z osłabionych bakteryj i mająca być stosowana bez użycia odpowiedniej surowicy uodparniającej nie zawiera swoistych zarazków jadowitych, mogących wywołać odnośną chorobę zakaźną;

4) sporządzona z nieosłabionych bakteryj, mająca być stosowaną z użyciem odpowiedniej surowicy uodparniającej, u zwierząt szczepionych wywołuje właściwe swoiste uodpornienie lub swoisty odczyn allergiczny, właściwy danemu przetworowi w odpowiedniem nasileniu.

b) Szczepionka przeciwwąglikowa.

I-a i II-a.

Skuteczna szczepionka przeciwwąglikowa winna zawierać żywe, osłabione zarazki albo zarodniki wąglika i po zaszczepieniu w odnośnych dawkach i w pewnym określonym czasie winna chronić szczepione zwierzęta od naturalnego zakażenia wąglikiem.

Jadowitość lub stopień osłabienia szczepionki wąglikowej określa się przez szczepienie białych myszek wagi 16 — 22 g. świnek morskich przeciętnej wagi 250 g. i królików wagi około 1,5 kg.

Do badania I-szej szczepionki zastrzykuje się po 3 myszkom następujące dawki:

1) po 1,0 nierozcieńczonej szczepionki: myszki giną w 1 — 2 dni

2) po 0,5 nierozcieńczonej szczepionki: myszki giną w 2 — 3 dni

3) po 0,3 rozcieńczenia 1 : 1 — 0,15 myszki giną w 4 — 5 dni

4) po 0,3 rozcieńczenia 1 : 30 — $\frac{1}{100}$ myszki pozostają przy życiu

5) po 0,3 rozcieńczenia 1 : 90 — $\frac{1}{300}$ myszki pozostają przy życiu

6) po 0,3 rozcieńczenia 1 ; 300 — $\frac{1}{1000}$ myszki pozostają przy życiu

Po 5,0 szczepionki nierozcieńczonej wstrzykuje się 2 świnkom morskim, świnki te nie powinny zginąć.

Do badania II-ej szczepionki zastrzykuje się:

I. po 3 myszkom:

1) po 0,3 rozcieńczenia 1 : 300 — $\frac{1}{1000}$ myszki giną w 24 — 36 godzin

2) po 0,3 rozcieńczenia 1 : 900 — $\frac{1}{3000}$ myszki giną w 2 — 3 dni

3) po 0,3 rozcieńczenia 1 : 3000 — $\frac{1}{10000}$ myszki giną w 3 — 5 dni

4) po 0,3 rozcieńczenia 1 : 9000 — $\frac{1}{30000}$ myszki giną w 3 — 5 dni

5) po 0,3 rozcieńczenia 1 : 30000 — $\frac{1}{100000}$ myszki giną w 3 — 5 dni

II. po 3 świnkom morskim:

1) po 0,3 rozcieńczenia 1 : 3 — $\frac{1}{10}$ świnki giną w 24 — 48 godzin

2) po 0,3 rozcieńczenia 1 : 9 — $\frac{1}{30}$ świnki giną w 3 — 5 dni

3) po 0,3 rozcieńczenia 1 : 30 — $\frac{1}{100}$ świnki giną w 3 — 5 dni

4) po 0,3 rozcieńczenia 1 : 90 — $\frac{1}{300}$ świnki giną w 3 — 5 dni.

Dawki mniejsze dla odnośnych zwierząt są nieszkodliwe.

III po 2 królikom:

1) po 0,5 nierozcieńczonej II. wakcyny

2) po 1,0 nierozcieńczonej II. wakcyny dawki nieszkodliwe dla królików

3) po 5,0 nierozcieńczonej II. wakcyny może zabić królika w 3 — 5 dni

4) po 10,0 nierozcieńczonej II. wakcyny może zabić królika w 3 — 5 dni.

IV. Przepisy końcowe.

§ 11.

O wyniku badania przesłanych próbek Kierownik Wydziału Higjeny Zwierząt Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego zawiadamia niezwłocznie Ministra Rolnictwa, wytwórnię oraz upoważnionego lekarza weterynaryjnego.

§ 12.

Upoważniony lekarz weterynaryjny, otrzymawszy zawiadomienie o wyniku badania (§ 11), winien niezwłocznie udać się do wytwórni i po usunięciu plomb, nałożonych przy pobieraniu próbek:

1) dopuścić do obrotu wyroby uznane za odpowiadające wymogom i dopilnować, aby rozlewanie wyrobów do naczyń przeznaczonych do wysyłki oraz nakładanie plomb i napisów na naczynia odbywało się w jego obecności;

2) dopilnować, aby przeróbka wyrobu, przeznaczonego do przeróbki, odbywała się według wskazówek, udzielonych przez Kierownika Wydziału Higjeny Zwierząt Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego i po dokonanej przeróbce pobrać ponownie próbki w celu wysłania ich do ponownego zbadania;

3) dopilnować, aby nieszkodliwe usunięcie wyrobu, przeznaczonego do zniszczenia, było niezwłocznie uskutecznione.

§ 13.

Kierownik Wydziału Higjeny Zwierząt Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego winien prowadzić wykazy, uwidoczniające sposób i wynik przeprowadzonych badań oraz dzień nadejścia próbek, ukończenia badania i wysłania odpowiedzi.

Nr. ....

Nr. dz. ....

Załącznik Nr. 2 do rozp. Min. Roln. z dnia 13 czerwca 1928 r. (poz. 674).

WZÓR.

WYKAZ

wytwórczości i obrotu surowic, szczepionek i preparatów do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych w miesiącu ....192...... r.

Pozostało z miesiąca		W miesiącu						Pozostało na miesiąc	UWAGI
			Wydano		Cena za 1 litr				
Rodzaj wyrobu	Litrów	Wytworzono litr.	do powiatu do składu	litrów	Zł.	gr	Zniszczono litrów	.... litrów	

Podpis Kierownika Wytwórni

Załącznik Nr. 3 do rozp. Min. Roln. z dnia 13 czerwca 1928 r. (poz. 674).

WZÓR.

WYKAZ

próbek pobranych w wytwórni.

Surowica-szczepionka...wysłana

z wytwórni...w...

Nr. bieżący kontroli lekarza weterynaryjnego ....

numery (znaki) koni (innych zwierząt) użytych do wytwarzania ....

....

dzień pobrania krwi...

dzień sporządzenia szczepionki ....

ilość pobranej krwi w cm³..

ilość uzyskanej surowicy-szczepionki przedstawionej do kontroli...

ilość zbiorników i zawartość tychże...

ilość pobranych i przesłanych próbek ....

Wynik badania surowicy w wytwórni:
- zwierzęta doświadczalne NN.
- zawartość bakterji
- jednostek uodparniających

rodzaj i ilość dodanych srodków w celu nadania trwałości ....

dzień pobrania próbek przez lekarza weterynaryjnego ....

dzień wysyłki do państwowej kontroli ....

UWAGI: ....

....

Podpisy:

Kierownika wytwórni...

Upoważnionego lekarza weterynaryjnego..

z 17 sierpnia Nr. 76 Rok 1928

Poz. 675. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 17 lipca 1928 r. o prowadzeniu rejestru zabytków.

Na podstawie art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 265) zarządzam co następuje:

§ 1. W każdym urzędzie wojewódzkim prowadzi się rejestr zabytków, który obejmuje wszystkie zabytki, znajdujące się na obszarze danego województwa, z wyjątkiem starożytności, dzieł sztuki, dokumentów archiwalnych i rękopisów, posiadających wartość historyczną lub artystyczną, znajdujących się w katolickich kościołach i lokalach kościelnych.

§ 2. Rejestr zabytków dzieli się na następujące działy i poddziały:

I. Dział zabytków nieruchomych, który dzieli się na poddziały:

1) zabytki sztuki,
2) zabytki prehistoryczne i archeologiczne.

II. Dział zabytków ruchomych, który dzieli się na poddziały:

1) zabytki sztuki,
2) zabytki prehistoryczne i archeologiczne,
3) zabytki paleontologiczne,
4) archiwalja,
5) zbiory bibljoteczne.

§ 3. Rejestr — prócz numeru porządkowego oraz daty i numeru prawomocnego orzeczenia o uznaniu przedmiotu za zabytek — zawiera następujące dane:

miejsce, gdzie zabytek się znajduje (nazwa miejscowości i powiat), określenie zabytku,

data lub stulecie powstania zabytku oraz daty (stulecia) ważniejszych jego zmian,

imię, nazwisko i adres właściciela zabytku (ewentualnie własność państwowa).

uwagi.

Na końcu każdego rejestru znajduje się skorowidz alfabetyczny, osobowy i skorowidz miejscowości.

Pod rubryką „uwagi“ notuje się między innemi wpisanie do ksiąg wieczystych (art. 3 ustęp trzeci), wykreślenie z rejestru, wzięcie w zarząd państwowy (art. 17), przeniesienie do muzeum lub do bibljoteki państwowej albo publicznej (art. 17) i wszelkie zmiany tytułu własności.

§ 4. Zabytki wpisane na zasadzie dekretu Rady Regencyjnej z dnia 31 października 1918 r. o opiece nad zabytkami sztuki i kultury winny być wpisane przedewszystkiem do rejestrów odnośnych województw na podstawie zawiadomień, które poszczególni konserwatorowie otrzymywali we właściwym czasie z b. Ministerstwa Sztuki i Kultury oraz z Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, lub w braku takich zawiadomień, na podstawie wyciągów z inwentarza, które Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego prześle konserwatorom.

Następnie winny być wpisane zabytki, które jakimkolwiek aktem administracyjnym, wynikającym z przytoczonego dekretu Rady Regencyjnej z dnia 31 października 1918 r., zostały prawomocnie uznane za zabytki, lub zostały przez konserwatorów wpisane do katalogów przez nich prowadzonych, o ile o tem właściciela zawiadomiono.

§ 5. Wpis innych zabytków następuje na mocy prawomocnych orzeczeń wydanych na zasadzie art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 roku o opiece nad zabytkami (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 265).

§ 6. Rejestr zabytków winien być w pewnych oznaczonych zgóry dniach i godzinach dostępny do przeglądania każdej osobie, która uprawdopodobni swój interes w tym względzie.

Ogłoszenie o dniach i godzinach przeglądania rejestru winno być przybite przy wejściu do urzędu wojewódzkiego.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 676. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości, Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o wprowadzeniu bezpośredniej komunikacji towarowej pomiędzy Polską jako też Bułgarją, Rumunją, Węgrami, Austrją oraz Czechosłowacją z jednej strony a Grecją z drugiej strony.

Poz. 677. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 3 sierpnia 1928 r. o opłatach za czynności urzędów miar.

Poz. 678. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6 sierpnia 1928 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 4 kwietnia 1928 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie gotowych wyrobów włókienniczych.

Poz. 679. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6 sierpnia 1928 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 4 kwietnia 1928 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie przędzy barwionej.

Poz. 680. Rozporządzenie Ministra Skarbu Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6 sierpnia 1928 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 9 grudnia 1925 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie maszyn i narzędzi rolniczych.

Poz. 681. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6 sierpnia 1928 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 1 lipca 1927 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie wytworów hutniczych walcowanych oraz niektórych wyrobów metalowych.

Poz. 682. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6 sierpnia 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie silników spalinowych.

Poz. 683. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6 sierpnia 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie odlewów żeliwnych.

Poz. 684. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6 sierpnia 1928 r. w sprawie zwotu cła przy wywozie przędzy jedwabiu sztucznego.

Poz. 685. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 sierpnia 1928 r. o przekazaniu Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy niektórych decyzyj.

Na podstawie art. 118 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządzam co następuje:

§ 1. Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy przekazuje się decyzje w I instancji w następujących sprawach:
a) nadzoru nad zakładami graficznemi i składami druków;
b) nadzoru nad prasą, zajęcia druków, kontroli nad drukami zagranicznemi;
c) cenzury utworów słownych; sprawy związane z wyświetlaniem filmów;
d) koncesyj na przedsiębiorstwa widowiskowe;
e) rozmieszczenia komisarjatów i posterunków Policji Państwowej tudzież znoszenia istniejących i tworzenia nowych posterunków;
f) bezpieczeństwa w ścisłem znaczeniu tego słowa i kontroli nad wykonaniem tych decyzyj;
g) nadzoru nad zgromadzeniami;
h) nadzoru nad osobami zajmującemi się nierządem ze stanowiska zwalczania chorób wenerycznych;
i) zezwoleń na kwesty;
k) zwalczania lichwy.

§ 2 Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 24 sierpnia 1928 r.

Poz. 686. Obwieszczenie Ministrów Rolnictwa, Spraw Wewnętrznych, Skarbu i Komunikacji z dnia 20 czerwca 1928 r. o sprostowaniu błędów w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 9 stycznia 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Skarbu i Komunikacji w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych.

Poz. 687. Obwieszczenie Ministra Robót Publicznych z dnia 24 lipca 1928 r. w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych z dnia 18 czerwca 1928 r. o napięciach normalnych i o częstotliwości prądu elektrycznego.

z 20 sierpnia Nr. 77 Rok 1928

Poz. 688. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 20 czerwca 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych oraz Przemysłu i Handlu, o księgach pokładowych oraz o sposobie ich zakładania i prowadzenia.

Na podstawie art. 36 ustęp drugi rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r. o prawie lotniczem (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 294) zarządza się co następuje:

§ 1. Księgi pokładowe statku powietrznego są następujące:
a) dziennik podróży,
b) książka statku powietrznego,
c) książka silnikowa.

§ 2. Dziennik podróży, założony i prowadzony według załączonego wzoru Nr. 1, powinien znajdować się na pokładzie każdego statku powietrznego podczas lotu.

§ 3. Książki statku powietrznego powinny być założone i prowadzone według załączonego wzoru Nr. 2 dla statków komunikacyjnych, przeznaczonych do przewozu podróżnych, poczty i towarów.

Podczas lotu statku książka statku powietrznego powinna znajdować się na jego pokładzie.

Zakładanie i prowadzenie tej książki dla innych statków nie jest obowiązujące.

§ 4. Książka silnikowa powinna być założona i prowadzona według załączonego wzoru Nr. 3.

Dla każdego silnika, wbudowanego do statku powietrznego użytku publicznego, przeznaczonego do przewozu podróżnych, poczty i towarów, prowadzi się osobną książkę silnikową, która w czasie lotu statku powinna być na jego pokładzie.

Zakładanie i prowadzenie książek silnikowych na innych statkach nie jest obowiązujące.

§ 5. Dzienniki podróży statków powietrznych mają formę księgi o wymiarach 25×20 cm., oprawionej w płótno. W księdze tej są obok dziennika podróży dwie teczki: jedna z przegródką do połowy wysokości, przeznaczona jest do przechowywania książki statutu powietrznego i książki silnikowej, druga zaś do przechowywania świadectwa sprawności technicznej i karty rejestracyjnej.

Książka statku powietrznego i książka silnikowa o wymiarze 20×12,5 cm. mają cienką płócienną okładkę.

§ 6. Księgi pokładowe powinny być sznurowane i zaopatrzone w pieczęć lakową i podpis urzędu rejestracyjnego, wszystkie zaś kartki kolejno ponumerowane.

§ 7. Dziennik podróży zakłada się jednocześnie z wpisywaniem statku do rejestru państwowego.

Przed wydaniem dziennika podróży Ministerstwo Komunikacji czyni w nim te zapisy, które powinny być zgodne z zapisami w karcie rejestracyjnej. Dalsze zapisy w dzienniku podróży uskutecznia dowódca statku w czasie podróży, a nie później niż w ciągu godziny po przybyciu na lotnisko.

Zapisy w dzienniku podróży, dotyczące bezpośrednio ruchu statku powietrznego, powinny być przed odlotem i po przylocie poświadczone przez zawiadowców portów lotniczych, a poza obrębem lotnisk użytku publicznego przez organ służby bezpieczeństwa publicznego.

§ 8. Zapisy w książce statku powietrznego i w książce silnikowej, uskutecznione przez wytwórnię, konstruktora lub właściciela statku albo osobę przez niego upoważnioną, muszą być poświadczone przez Ministerstwo Komunikacji przed rozpoczęciem przewozu podróżnych, poczty lub towarów na danym statku użytku publicznego.

Książkę statku powietrznego i książkę silnikową prowadzi właściciel statku lub osoba, przez niego upoważniona. Zapisy, dotyczące wydarzeń w czasie lotu, powinny być uskutecznione w tych książkach w terminie, wskazanym w § 9.

Wszelkie zapisy w książce statutu powietrznego i w książce silnikowej, dotyczące zmian technicznych statku powietrznego (naprawy statku, silnika, wymiany części etc), powinny być poświadczone przez instytucję kontrolną, przez Ministerstwo Komunikacji do tego powołaną.

§ 9. Wszystkie zapisy w księgach pokładowych z wyjątkiem dziennika podróży powinny być dokonywane czytelnie atramentem, zapisy w dzienniku podróży można robić ołówkiem chemicznym. Zapisy, które najpierw zrobiono ołówkiem chemicznym w ksiażce bruljonowej, powinny być wpisane atramentem do ksiąg pokładowych nie później niż w ciągu 24 godzin po powrocie statku na lotnisko macierzyste. Zapisy w książce bruljonowej mają przy dochodzeniach urzędowych takie znaczenie jak zapisy w księgach pokładowych.

Przy robieniu poprawek w zapisach pierwotne wyrazy zapisów należy tak przekreślić, aby je można odczytać. Nie wolno w księgach pokładowych nic wycierać ani wyskrobywać. Księgi pokładowe powinny być utrzymywane w czystości i wzorowym porządku.

§ 10. Księgi pokładowe wydaje Ministerstwo Komunikacji za zwrotem kosztów własnych wykonania ksiąg i za opłatą rejestracyjną w kwocie 5 zł. od każdej książki.

Opłatę rejestracyjną pobiera się tylko za pierwszy wydany egzemplarz księgi, następne egzemplarze wydaje się za zwrotem kosztów wykonania bez opłaty rejestracyjnej.

Wydanie ksiąg pokładowych, które otrzymują numer karty rejestracyjnej statku, wpisuje się do rejestru państwowego statków powietrznych.

§ 11. Podanie o wydanie ksiąg pokładowych, sporządzone według załączonego wzoru Nr. 4, należy wnieść do Ministerstwa Komunikacji jednocześnie ze zgłoszeniem o wpisanie statku do rejestru państwowego.

W razie wbudowania nowego silnika na statku należy wnieść podanie o wydanie nowej książki silnikowej.

§ 12. W razie zagubienia lub zniszczenia księgi pokładowej właściciel statku powinien niezwłocznie a nie później niż w ciągu 8 dni zawiadomić o tem pisemnie Ministerstwo Komunikacji, podając przyczyny zniszczenia lub zagubienia; równocześnie powinien zarządzić trzykrotne ogłoszenie w gazecie rządowej (Monitor Polski) o zagubieniu księgi pokładowej.

§ 13. Wszystkie dane, wpisane do ksiąg pokładowych na podstawie wpisów w rejestrze państwowym, powinny być zawsze zgodne z wpisami w rejestrze i w karcie rejestracyjnej statku.

Uwidaczniając w karcie rejestracyjnej zmiany, poczynione we wpisach do rejestru, należy odpowiednie zmiany uwidocznić również w księgach pokładowych, przedstawionych w tym celu przez właściciela statku Ministerstwu Komunikacji.

§ 14. Do dnia 31 grudnia 1928 r. powinny być statki powietrzne zaopatrzone w księgi pokładowe, sporządzone według wzorów, załączonych do niniejszego rozporządzenia.

§ 15. Właściciel statku jest obowiązany księgi pokładowe, zużyte wskutek zapisania wszystkich kartek lub wymienione na nowe, starannie przechowywać w ciągu 3 lat, licząc od dnia zużycia lub wymiany i przedstawiać je Ministerstwu Komunikacji na każde jego żądanie.

§ 16. Przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia podlega karom, określonym w art. 72 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r. o prawie lotniczem (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 294).

§ 17. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie mają zastosowania do statków wojskowych oraz statków, odbywających loty próbne w obrębie lotniska lub ponad terenami, specjalnie do tego przeznaczonemi.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 689. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 8 sierpnia 1928 r. o tępieniu korówki wełnistej.

Na podstawie art. 2, 3, 4, 8, 9 i 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. R. P. Nr. 108 poz. 922) zarządzam co następuje:

§ 1. Ustanawia się obowiązek tępienia korówki wełnistej inaczej zwanej mszycą wełnistą lub mszycą krwistą (Schizoneura lanigera Hausm).

§ 2. Obowiązek tępienia korówki wełnistej ciąży na osobach użytkujących grunty, na których rosną jabłonie, oraz zarządzających takiemi gruntami, a także na osobach, w których posiadaniu znajdują się jabłonie od gruntu odłączone.

Przez jabłonie należy rozumieć drzewa jabłoniowe wszelkiego wieku i rodzaju (dzikie, ozdobne, użytkowe, pienne, półpienne, krzaczaste, karłowe, formowane i t. p.), jak również zrazy i inne części jabłoni z wyjątkiem owoców.

§ 3. W razie pojawienia się na jabłoniach korówki wełnistej należy ją zniszczyć jednym ze środków powszechnie w tym celu stosowanych (np. spirytusem skażonym), lub też wskazanych przez zakład ochrony roślin (§ 11).

§ 4. Zabrania się sadzenia w szkółkach lub na miejscu stałem, jako też użycia w celu uszlachetnienia jabłoni opanowanych przez korówkę wełnistą oraz jabłoni ze śladami uszkodzeń przez nią spowodowanych.

Zabrania się również wszelkiego zbywania takich jabłoni.

§ 5. Zbywanie jabłoni ze szkółek drzew owocowych, w których korówka wełnista występowała po dniu 15 sierpnia, jest zabronione do dnia 15 sierpnia roku następnego.

§ 6. Właściwy starosta na podstawie i z powołaniem się na wskazania właściwego zakładu ochrony roślin (§ 11) — może nakazać zniszczenie w określonym terminie jabłoni tak silnie przez korówkę wełnistą opanowanych, że dalsze jej tępienie zostało przez zakład ochrony roślin uznane za bezcelowe.

§ 7. Bezpośredni nadzór nad tępieniem korówki wełnistej — stosownie do przepisów niniejszego rozporządzenia — należy do zarządów właściwych gmin.

Izby rolnicze, powiatowe związki komunalne oraz społeczne organizacje rolnicze wyznaczą odpowiedni personel techniczny, który niniejszem powołuje się do współdziałania z władzami państwowemi w nadzorze nad wykonaniem niniejszego rozporządzenia.

§ 8. Władze powołane do zwalczania chorób roślin oraz tępienia chwastów i szkodników roślin (art. 8 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r.—Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 922), przedstawiciele zakładów ochrony roślin wymienionych w § 11, a także wyznaczony przez izby rolnicze, powiatowe związki komunalne i społeczne organizacje rolnicze personel (§ 7) — mają prawo:

wstępu na grunty, na których rosną jabłonie lub inne drzewa owocowe;

wstępu do wszelkich pomieszczeń i miejsc przechowywania oraz sprzedaży jabłoni i innych drzew owocowych;

badania jabłoni i innych drzew owocowych na gruncie oraz we wskazanych wyżej pomieszczeniach i miejscach;

bezpłatnego brania uszkodzonych części jabłoni w celu ich zbadania;

kontrolowania wszelkich czynności, zmierzających do tępienia korówki wełnistej;

żądania potrzebnych informacyj od osób, wymienionych w § 2.

§ 9. Tępienie korówki wełnistej — stosownie do postanowień niniejszego rozporządzenia — na gruntach, użytkowanych przez państwowe zakłady naukowe, oraz na gruntach, stanowiących własność Państwa i pozostających pod zarządem administracji państwowej, jak również nadzór nad tępieniem korówki wełnistej na tych gruntach — należy do właściwych organów państwowych, zarządzających temi gruntami.

§ 10. Zakładami ochrony roślin w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są:

Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego (Wydział Ochrony Roślin w Puławach) — dla województw: lubelskiego i wołyńskiego;

Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego (Wydział Chorób Roślin w Bydgoszczy) — dla województw: poznańskiego i pomorskiego;

Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego (Stacja Botaniczno-Rolnicza we Lwowie) — dla województw: lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego;

Stacja Ochrony Roślin Towarzystwa Ogrodniczego Warszawskiego w Warszawie — dla województw: białostockiego, łódzkiego i warszawskiego;

Stacja Ochrony Roślin Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego w Krakowie — dla województw: kieleckiego i krakowskiego;

Stacja Ochrony Roślin Wileńskiego Towarzystwa Rolniczego w Wilnie — dla województw: nowogródzkiego i wileńskiego;

Zakład Doświadczalny Uprawy Torfu w Sarnach — dla województwa poleskiego.

Izby rolnicze na obszarze swego działania posiadają również prawa i obowiązki, przewidziane w niniejszem rozporządzeniu dla zakładów ochrony roślin.

§ 11. Winni naruszenia postanowień niniejszego rozporządzenia będą karani stosownie do przepisów karnych rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 922).

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

z 24 sierpnia Nr. 78 Rok 1928

Poz. 690. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1928 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska podinspektorów i inspektorów pracy.

Poz. 691. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 1928 r. w sprawie zmiany przepisów o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia, odbywane poza granicami Państwa.

Poz. 692. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 11

sierpnia 1928 r. o utworzeniu urzędu budowy gmachów państwowych w mieście st. Warszawie.

Na podstawie art. 27 p. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządza się co następuje:

§ 1. Dla budowy gmachów państwowych na obszarze m. st. Warszawy tworzy się niezespolony z władzami administracji ogólnej organ techniczno-budowlany o nazwie „Urząd budowy gmachów państwowych w m. st. Warszawie" podległy bezpośrednio Ministrowi Robót Publicznych.

§ 2. Do wymienionego w § 1 urzędu należą:

a) budowa i przebudowa budynków państwowych na obszarze m. st. Warszawy,

b) roboty konserwacyjne na tym obszarze, odnoszące się do gmachów reprezentacyjnych, budynków, zajętych na potrzeby władz centralnych oraz budynków, należących do monopolów państwowych.

Czynności wymienione pod a) i b) będą wykonywane w odniesieniu do tych budynków, których budowa, utrzymanie i zarząd należą do zakresu działania Ministerstwa Robót Publicznych na podstawie ustawy z dnia 29 kwietnia 1919 r. o organizacji i zakresie działania Ministerstwa Robót Publicznych (Dz. P. P. P. Nr. 39, poz. 283).

§ 3. Organizację urzędu wymienionego w § 1 przeprowadzi Minister Robót Publicznych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 693. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 13 sierpnia 1928 r. w sprawie wyznaczenia prowizorycznych kontyngentów cukru na czas od 1-go października 1928 r. do 30-go września 1929 r.

Poz. 694. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 sierpnia 1928 r. o przekazaniu Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy niektórych decyzyj.

Na podstawie art. 118 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządzam co następuje:

§ 1. Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy przekazuje się decyzje w I-ej instancji w następujących sprawach:

a) cenzury ogłoszeń treści lekarskiej,
b) państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych,
c) wydawania ogólnych zarządzeń w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 695. Obwieszczenie Ministrów Rolnictwa, Skarbu i Komunikacji z dnia 23 czerwca 1928 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 24 marca 1928 r. wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Komunikacji w sprawie wprowadzania (przywozu) i przeprowadzania (przewozu) zwierząt, surowców i przetworów pochodzenia zwierzęcego, paszy objętościowej oraz niektórych przedmiotów z obszarów Związku Socjalistycznych Republik Rad, Łotwy i Litwy.

z 28 sierpnia Nr. 79 Rok 1928

Poz. 696. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 1928 r. w sprawie zakazu przywozu pszenicy i mąki żytniej.

Poz. 697. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 31 lipca 1928 r. o niszczeniu berberysu.

Na podstawie art. art. 2, 3, 4, 8, 10 i 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 922) zarządzam co następuje:

§ 1. Ustanawia się obowiązek zniszczenia berberysu zwyczajnego (Berberis vulgaris L.) do dnia 1 maja 1929 r.

Obowiązek ten nie dotyczy berberysu zwyczajnego rosnącego w ogrodach botanicznych oraz wewnątrz lasów w odległości co najmniej 200 mtr. od brzegu lasu.

§ 2. Do zniszczenia berberysu zwyczajnego obowiązane są osoby użytkujące grunty porosłe tym berberysem lub osoby zarządzające takiemi gruntami.

§ 3. Osoby, wymienione w § 2, będą karane, o ile na gruntach przez nie użytkowanych lub zarządzanych znajdować się będzie berberys po dniu 1 maja 1929 r.

§ 4. Bezpośredni nadzór nad wykonaniem obowiązku zniszczenia berberysu należy do zarządu właściwych gmin.

Izby rolnicze, powiatowe związki komunalne oraz społeczne organizacje rolnicze wyznaczą odpowiedni personel techniczny, który niniejszem powołuje się do współdziałania z władzami państwowemi w nadzorze nad wykonaniem niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Władze powołane do zwalczania chorób roślin oraz tępienia chwastów i szkodników roślin (art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 922), przedstawiciele Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, a także wyznaczony przez izby rolnicze, powiatowe związki komunalne i społeczne organizacje rolnicze personel (§ 4) mają prawo wstępu na grunty oraz żądania potrzebnych informacyj

od osób użytkujących grunty lub zarządzających niemi.

§ 6. Na gruntach, użytkowanych przez państwowe zakłady naukowe, oraz na gruntach stanowiących własność Państwa i pozostających pod zarządem administracji państwowej, niszczenie berberysu — stosownie do postanowień niniejszego rozporządzenia — należy do organów państwowych zarządzających temi gruntami.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na obszarze całego Państwa z wyjątkiem województwa śląskiego.

Poz. 698. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telelegrafów z dnia 11 sierpnia 1928 r. o opłatach za przesyłki lotnicze.

Poz. 699. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 14 sierpnia 1928 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej z dnia 26 czerwca 1924 r.

Poz. 700. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 sierpnia 1928 r. w sprawie ustanowienia w miastach: Lublinie, Lwowie, Poznaniu i Wilnie sędziów śledczych do spraw wyjątkowego znaczenia.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

1 sierpnia Nr. 175 Rok 1928

Poz. 358. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 20 lipca 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Strzelnie.

Poz. 359. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lipca 1928 r. w sprawie wywłaszczenia gruntów pod budowę bocznicy kolejowej od st. Zielonka na poligon.

Poz. 360. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 1 sierpnia 1928 r. w sprawie statutu Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie.

Poz. 361. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o wyborach do Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie.

2 sierpnia Nr. 176 Rok 1928

Poz. 362. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 18 lipca 1928 r. o zmianie nazwy nadleśnictwa Pawłowice.

Poz. 363. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 18 lipca 1928 r. o przeniesieniu siedziby i zmianie nazwy nadleśnictwa Dora.

Poz. 364. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Selanka Ukrainy".

Poz. 365. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Raboczaja Gazieta".

Poz. 366. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Raboczyj Klub".

Poz. 367. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Delnicky Denik".

Poz. 368. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 sierpnia 1928 r. w sprawie statutu Izby Przemysłowo-Handlowej w Grudziądzu.

Poz. 369. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o wyborach do Izby Przemysłowo-Handlowej w Grudziądzu.

3 sierpnia Nr. 177 Rok 1928

Poz. 370. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Bezwirnik".

Poz. 371. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Trybuna Robotnicza".

Poz. 372. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Garsas".

Poz. 373. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Kamunist".

Poz. 374. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Krasnyj Transportnik".

Poz. 375. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Komunarka Ukrainy".

Poz. 376. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Krasnaja Armja".

Poz. 377. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Wiecziernieje Radjo".

Poz. 378. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Gwiazda Młodzieży".

Poz. 379. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Ukrainska Hromada".

Poz. 380. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Swoboda".

Poz. 381. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Bilszowik".

Poz. 382. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Proletarij".

Poz. 383. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Nowyj Mir".

Poz. 384. Postanowienie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, powołanej na zasadzie Ustawy z dnia 16 maja 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 324) decyzją Pana Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 14 lipca 1928 r. Nr. 6046 /GIP.

Poz. 385. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 13 lipca 1928 r.

4 sierpnia Nr. 178 Rok 1928

Poz. 386. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 387. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 388. Zarządzenie o nadaniu Bronzowego Krzyża Zasługi.

Poz. 389. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lipca 1928 r. w przedmiocie zmiany nazwy wsi Rozbrasana, w gminie Skaryszów, powiecie radomskim, województwie kieleckiem (na Oleksów).

6 sierpnia Nr. 179 Rok 1928

Poz. 390. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutów izb rzemieślniczych.

Poz. 391. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 25 lipca 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Wągrówcu.

Poz. 392. Obwieszczenie Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

7 sierpnia Nr. 180 Rok 1928

Poz. 393. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. o zatwierdzeniu statutu przedsiębiorstwa państwowego „Państwowe Zakłady Wodociągowe na Górnym Śląsku".

8 sierpnia Nr. 181 Rok 1928

Poz. 394. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej we Lwowie.

9 sierpnia Nr. 182 Rok 1928

Poz. 395. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 czerwca 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych w sprawie programów przedmiotów wojskowych dla szkół policyjnych.

Poz. 396. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 25 lipca 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Lesznie.

10 sierpnia Nr. 183 Rok 1928

Poz. 397. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu Izby Rzemieślniczej w Stanisławowie.

Poz. 398. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 czerwca 1928 r. w sprawie programów dla szkół policyjnych.

Poz. 399. Obwieszczenie Ministra Robót Publicznych z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie formularza uprawnień rządowych na wytwarzanie, przetwarzanie, przesyłanie i rozdzielanie energji elektrycznej.

11 sierpnia Nr. 184 Rok 1928

Poz. 400. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 401. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 402. Zarządzenie o nadaniu Bronzowego Krzyża Zasługi.

Poz. 403. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 lipca 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie przedłużenia w niektórych miejscowościach okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków na zasadzie ustawy z dnia 18 lipca 1924 o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

13 sierpnia Nr. 185 Rok 1928

Poz. 404. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 6 sierpnia 1928 r. w przedmiocie zmiany nazwy miejscowości Hubinka Mała w gminie Jeziory, powiecie grodzieńskim, województwie białostockiem — (na Reduta).

Poz. 405. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Oberschlesische Zeitung".

Poz. 406. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 lipca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Biuletyn zagranicznej grupy białoruskiej Partji Socjalistów Rewolucjonistów".

14 sierpnia Nr. 186 Rok 1928

Poz. 407. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej w Tarnopolu.

16 sierpnia Nr. 187 Rok 1928

Poz. 408. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa z dnia 9 sierpnia 1928 r. o zatwierdzeniu podwyższenia opłaty na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej na okres czasu od dn. 1 kwietnia 1928 r. do dn. 31 marca 1929 r.

Poz. 409. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 3 sierpnia 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Pakości.

Poz. 410. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 3 sierpnia 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Śremie.

Poz. 411. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 3 sierpnia 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Kępnie.

17 sierpnia Nr. 188 Rok 1928

Poz. 412. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej w Poznaniu.

18 sierpnia Nr. 189 Rok 1928

Poz. 413. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 28 listopada 1927 r. w przedmiocie likwidacji (os. rent. Elźbietków).

Poz. 414. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 30 kwietnia 1928 r. w przedmiocie likwidacji (nieruch. Szkaradowo).

Poz. 415. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 25.V.1928 r. w przedmiocie likwidacji (nieruch. Janowo i Jeziora).

20 sierpnia Nr. 190 Rok 1928

Poz. 416. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 5 listopada 1927 r., 26 marca 1928 r. i 16 kwietnia 1928 r. w przedmiocie lkwidacji (zbiorowa, 6 pozycji).

Poz. 417. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 16 kwietnia 1928 r. w przedmiocie likwidacji (zbiorowa, 3 pozycje).

Poz. 418. Obwieszczenie przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

Poz. 419. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

Poz. 420. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

21 sierpnia Nr. 191 Rok 1928

Poz. 421. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Bronzowego Krzyża Zasługi.

Poz. 422. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej w Bydgoszczy.

22 sierpnia Nr. 192 Rok 1928

Poz. 423. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 16 sierpnia 1928 r. w sprawie statutu Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie.

Poz. 424. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o wyborach do Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie.

23 sierpnia Nr. 193 Rok 1928

Poz. 425. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 426. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1928 r. w sprawie uchylenia przymusowego zarządu państwowego nad znajdującem się w Polsce mieniem b. Wołżsko-Kamskiego Banku Handlowego.

Poz. 427. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej w Grudziądzu.

24 sierpnia Nr. 194 Rok 1928

Poz. 428. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 13 sierpnia 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Skokach.

Poz. 429. Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 18 sierpnia 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w Brodnicy.

Poz. 430. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 16 sierpnia 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Poznaniu.

Poz. 431. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 16 siepnia 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w Kościanie.

25 sierpnia Nr. 195 Rok 1928

Poz. 432. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej w Wilnie.

27 sierpnia Nr. 196 Rok 1928

Poz. 433. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 434. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 435. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej w sprawie umów ustalających warunki pracy i płacy w rolnictwie na obszarze województw wileńskiego i nowogródzkiego.

Poz. 436. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

Poz. 437. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

28 sierpnia Nr. 197 Rok 1928

Poz. 438. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 sierpnia 1928 r. w sprawie przesyłania przez magistraty miast sprawozdań statystycznych o wypłaconych zarobkach.

Na mocy § 1 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1928 r. o statystyce zarobków (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 275) zarządzam co następuje:

§ 1. Magistraty miast: Warszawy, Łodzi, Lublina, Białegostoku, Kielc, Częstochowy, Sosnowca, Poznania, Torunia, Bydgoszczy, Katowic, Królewskiej Huty, Krakowa, Tarnowa, Lwowa, Stanisławowa, Tarnopola, Drohobycza, Wilna, Nowogródka, Brześcia nad Bugiem, Łucka, Równego, Pińska, Grodna, Płocka, Włocławka, Radomia, Piotrkowa, obowiązane są na wezwanie Głównego Urzędu Statystycznego przesyłać raz na miesiąc do Głównego Urzędu Statystycznego sprawozdania statystyczne o wypłaconych zarobkach oraz świadczeniach, udzielanych robotnikom, zatrudnionym w poszczególnych działach gospodarki miejskiej oraz w autonomicznych zakładach i przedsiębiorstwach miejskich.

§ 2. Sprawozdania te winny być przesyłane według wzorów, ustalonych przez Główny Urząd Statystyczny najpóźniej w 20 dni po upływie okresu sprawozdawczego.

§ 3. Zarządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Poz. 439. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej w Nowogródku.

29 sierpnia Nr. 198 Rok 1928

Poz. 440. Przepisy o składzie, zakresie i sposobie urzędowania oraz o prawach i obowiązkach Komisji Rewizyjnej Funduszu Kwaterunku Wojskowego.

Poz. 441. Postanowienie Ministra Reform Rolnych z dnia 16 lipca 1928 r. w sprawie upoważnienia Kasy Spółdzielczej Parcelacyjno-Osadniczej z ogr. odp. w Grudziądzu do wykonywania parcelacji nieruchomości ziemskich.

Poz. 442. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

30 sierpnia Nr. 199 Rok 1928

Poz. 443. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 sierpnia 1928 r. o utworzeniu urzędu notarjusza w Lubomlu w okręgu Sądu Okręgowego w Łucku.

Poz. 444. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej w Brześciu n/B.

31 sierpnia Nr. 200 Rok 1928

Poz. 445. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 29 sierpnia 1928 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 446. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 8 sierpnia 1928 r. Nr. O. Prez. 4655, w sprawie wykazu szkół, w których nauka uprawnia do zwrotu opłat szkolnych w roku szkolnym 1928/1929.

III.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

1.

Okólnik Nr. 142 z 6 sierpnia 1928 r. (OB. 883/3/28) — do P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu do spraw mniejszości w Katowicach w sprawie zwrotu kosztów przesiedlenia pracownikom kontraktowym.

W odpowiedzi na zapytania poszczególnych Urzędów Wojewódzkich w sprawie zwrotu pracownikom kontraktowym kosztów przesiedlenia w wypadkach przeniesienia na inne miejsce służbowe — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Prezydjum Rady Ministrów i Ministerstwem Skarbu oznajmia, co następuje:

W stosunku do pracownika kontraktowego względy służbowe nie stwarzają dla władzy dostatecznego uprawnienia do przeniesienia go jednostronnem zarządzeniem do innej miejscowości. Zmiana bowiem miejsca pełnienia obowiązków służbowych stanowi istotną zmianę umowy, a więc nie może być dokonana bez zgody pracownika. Zwrot kosztów przeniesienia możnaby pracownikowi kontraktowemu zapewnić w tych wypadkach, w których władza przyjmująca do służby z góry przewiduje przenoszenie funkcjonarjusza do różnych miejscowości przez dodanie w umowie (w/g wzoru ustalonego okólnikiem Min. Spraw Wewn. Nr. 103 z dnią 26 IX 1924 r.) po ustępie pierwszym punktu drugiego nowego ustępu w następującem brzmieniu:

„Pan..może być przesiosion............do innej miejscowości tylko za swą zgodą, a w razie przeniesienia przysługuje mu zwrot kosztów przeniesienia wedle norm, ustalonych dla funkcjonarjuszów państwowych, pobierających uposażenie grupy............“. Zgoda pracownika na każdorazowe przeniesienie winna być wyrażona na piśmie. W wypadkach, gdy w umowie takiego postanowienia nie dodano, należy w razie przeniesienia zawrzeć z pracownikiem umowę nową, w której po punkcie 8 należy dodać nowy punkt następującej treści:

„Z powodu przeniesienia z .... (poprzednie miejsce służbowe) do.. (nowe miejsce służbowe) otrzyma Pan ....zwrot kosztów przeniesienia wedle norm, ustalonych dla funkcjonarjuszów państwowych, pobierających uposażenie grupy...........“.

Wkońcu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia, że przenoszenie pracowników kontraktowych na koszt Skarbu Państwa winno być ograniczone do wyjątkowych wypadków, podyktowanych istotną koniecznością i interesem służby.

2

Okólnik Nr. 143 z 4 sierpnia 1928 r. (Z. U. 3440/28) — do P. P. Wojewodow (wszystkich z wyjątkiem Śląskiego) w sprawie postępowania administracyjno - karnego, wymierzanie kar przez Wydziały wykonawcze w uzdrowiskach.

Wobec podniesionych wątpliwości Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia co następuje:

Prawo wymierzania kar przez Wydział wykonawczy za przekroczenie przepisów i postanowień Komisji uzdrowiskowych zostało uchylone art. 1, 2 i 69 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22. III. 28 (Dz. U. 38 poz. 365) i przeszło na powiatową władzę administracji ogólnej. Wynika to z art. 2 tegoż rozporządzenia. Prawo to pozostało w mocy tylko w ograniczonym z natury rzeczy zakresie nakładania danin uzdrowiskowych. Wpływa to z art. 4 tegoż rozporządzenia.

Jednakże możność wymierzania kar przez Wydział wykonawczy za przekroczenia przepisów i postanowień, wydanych przez Komisję uzdrowiskową, może być tym wydziałom dana w drodze, wskazanej w art. 45 ust. 3 rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnem, t. j. przez rozporządzenie Wojewody, upoważniające Wydział wykonawczy do nakładania kar do wysokości 50 zł. grzywny lub 3-ch dni aresztu w formie nakazów karnych. Kary wyższe ponad te normy może wymierzać tylko powiatowa władza administracji ogólnej.

Grzywny, nałożone czy to w drodze nakazu karnego przez Wydział wykonawczy, czy też wymierzone przez powiatową władzę administracji ogólnej, wpływają do funduszu kuracyjnego, jak to wynika z art. 56 i 65 rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnem w związku z art. 40 lit. f) ustawy o uzdrowiskach.

3.

Okólnik Nr. 144 z 7 sierpnia 1928 r (SF. 2728/1/28/Meldunki/R.) — do wszystkich P. P. Wojewodów w sprawie pobierania przez gminy opłat za meldunki cudzoziemców.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że niektóre gminy, szczególnie gminy miejskie, pobierają od cudzoziemców opłaty z okazji dopełniania przez nich obowiązku meldunkowego.

Praktyka ta jest niezgodna z obowiązującemi w tym względzie przepisami ustawowemi, a jest szkodliwą z punktu widzenia interesów ogólno-państwowych.

W myśl art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 sierpnia 1926 r. o cudzoziemcach (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 465) opłaty od cudzoziemców mogą być pobierane za zezwolenie na wyjazd ich do Polski, przejazd przez Polskę i pobyt w niej czasowy lub stały, oraz za czynności rejestracyjne; wszystkie te czynności są jednakże dokonywane przez państwowe władze administracji ogólnej i opłaty, pobierane z powyższych tytułów od cudzoziemców, wpływają na rzecz Skarbu Państwa. Ponieważ przytoczone rozporządzenie wspomina również w art. 8 o obowiązku meldunkowym cudzoziemców, zaś w art. 15, wyliczając taksatywnie czynności, za które mogą być pobierane opłaty, nie wymienia meldunków, przeto wynika z tego, iż w zamiarze ustawodawcy wcale nie leżało obarczenie cudzoziemców opłatami za dopełnianie przez nich obowiązku meldunkowego.

Ta wola ustawodawcy znalazła jeszcze silniejszy wyraz w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309), które w art. 13 stanowi, iż zameldowanie i wymeldowanie oraz potwierdzenie zameldowania względnie wymeldowania nie podlegają żadnym opłatom. Wprawdzie rozporządzenie to wchodzi w życie dopiero w dn. 19 września 1928 r., niemniej jednak — wobec tego, iż znosi ono wogóle pobierane ewentualnie obecnie opłaty meldunkowe, oraz w związku z przytoczonemi wyżej postanowieniami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o cudzoziemcach — stanowi to rozporządzenia dowód, iż opłaty meldunkowe od cudzoziemców nie mogą być obecnie pobierane.

Sprawa ta ma poza tem, jak to wyżej zaznaczyłem, dużą wagę z punktu widzenia interesów ogólno-państwowych, a to z uwagi na zasadę wzajemności, w myśl której opłaty meldunkowe pobierane w Polsce od obywateli państw obcych, mogą być zastosowane przez te państwa do przebywających w nich obywateli polskich. Ponieważ zaś emigracja z Polski jest znacznie większa, aniżeli imigracja do niej, przeto zastosowanie przez państwa obce tego prawa retorsji odbiłoby się pod względem materjalnem bardzo ujemnie na szerokich rzeszach emigrantów polskich, zwłaszcza, że emigrację tę stanowią w przeważającej części elementy ubogie, poszukujące zagranicą pracy fizycznej.

Z powyższych względów proszę Panów Wojewodów o wyjaśnienie związkom komunalnym, położonym na podległych Panom terytorjach, iż pobieranie opłat meldunkowych od cudzoziemców jest niedopuszczalne.

4.

Okólnik Nr. 145 z 7 sierpnia 1928 r. (SS. 1142/3/Kolegj.) — do P. P. Wojewodów (wszystkich prócz wojewody śląskiego) w sprawie wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej.

W związku z powołaniem do życia Wydziałów Wojewódzkich, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nawiązując do okólnika Nr. 96 z dnia 11 czerwca 1928 r. Nr. AA. 1717/I w sprawie wykonania niektórych przepisów rozdziałów III, V i VII rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19. I. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zwraca uwagę Pana Wojewody na odnośne przepisy rzeczonego rozporządzenia, dotyczące zakresu działania Wydziałów Wojewódzkich, a przedewszystkiem na te przepisy, które przewidują współudział Wydziału Wojewódzkiego z Wojewodą jako prawnie konieczny. Rozwijając wspomniane przepisy w związku z odnośnemi przepisami innych ustaw Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, wyjaśnia, jak następuje:

Zakres czynności wydziału wojewódzkiego w sprawach, w których współdziała on z wojewodą z głosem stanowczym określony jest w art. 55, 79 ust. 2, 96 i 109 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 19. I. 1928 r. Według art. 55 p. 1 konieczny jest współudział wydziału wojewódzkiego w tych wszystkich sprawach, w których, według obowiązujących przepisów, wojewoda sam lub w porozumieniu z prezesem izby skarbowej był powołany do zatwierdzania uchwał organów powiatowych, miejskich i gminnych związków komunalnych. Neleżą tu m. in. sprawy: ogłaszanie o nieważności uchwał powziętych na zebraniach nieprawomocnych, przekraczających kompetencje odpowiedniego organu lub naruszających obowiązujące ustawy, zatwierdzanie uchwał o nabywaniu i pozbywaniu nieruchomości i o lokacie kapitałów, zatwierdzanie uchwał (statutów) w sprawach finansowych związków komunalnych (rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 10 lutego 1927 r. Dz. Ust. R. P. Nr. 40, poz. 356); zatwierdzanie uchwał dotyczących preliminarzy budżetowych związków komunalnych (rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dn. 17. 6. 1926 r. Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 522); zatwierdzanie uchwał reprezentacyj związków komunalnych dotyczących statutów etatów stanowisk służbowych pracowników komunalnych (rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dnia 30. XII 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1073).

Art. 55 p. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 19.I.1928 r. dotyczy orzecznictwa wojewody w toku instancji od orzeczeń i zarządzeń organów powiatowych związków komunalnych i miast wydzielonych. Należą tu m. in. decyzje w toku instancji w sprawach samoistnych danin komunalnych i dodatków do podatków państwowych (rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10.II.1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 357 i rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 10.II.1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 356), następnie decyzje w sprawach zatwierdzenia preliminarzy budżetowych (rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dnia 17.VI.1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 522) oraz decyzje w sprawach określonych przepisami o ustroju samorządu, właści-

wości władz i innych ustaw, a mianowicie dotyczących spraw budowlanych, opieki społecznej, zdrowia publicznego.

Art. 55 p. 3 dotyczy orzecznictwa w sprawach odwołań od orzeczeń i zarządzeń, wydanych przez powiatowe organa kolegjalne (rozdział V rozporządzenia Prezydenta z dnia 19.I.1928 r.)

Art. 55 p. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 19.I.1928 r. dotyczy zarządzeń wojewody, wydanych w trybie nadzoru nad samorządem powiatów, miast i gmin wiejskich w zakresie dotychczasowych przepisów z wyłączeniem bieżących czynności nadzorczych o charakterze przygotowawczym, ogólnych zarządzeń instrukcyjnych oraz stosowania środków przymusowych o charakterze porządkowym.

Uprawnienia wojewody, jako władzy nadzorczej nad samorządem, określają odnośne przepisy o ustroju samorządu, przepisy o uprawnieniach władz administracyjnych II-ej instancji oraz inne przepisy, z których na osobne wyszczególnienie zasługują przedewszystkiem także postanowienia ustawy z dnia 11.VIII.1923 r. o tymcz. uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) i rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 17.VI. 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne. Z zachowaniem wspomnianych przepisów wydane zarządzenia, mające na celu utrzymanie administracji komunalnej w należytym i przepisom prawnym odpowiadającym stanie, względnie uchylenie zaistniałych nieprawidłowości w administracji komunalnej, mogą być wydawane tylko przy obowiązkowem współdziałaniu wydziału wojewódzkiego. Nie podlegają współdziałaniu wydziału wojewódzkiego takie zarządzenia wojewody, o których mowa w końcowem zdaniu art. 55 p. 4 i w ustępie drugim tegoż artykułu. Do tych spraw należą w szczególności także czynności inspekcyjne, żądanie wyjaśnień i sprawozdań, zarządzenia informacyjne i instrukcyjne, nakładanie kar porządkowych, służących celom wymuszenia posłuszeństwa (czynienia lub nieczynienia czegoś) u osób, na których ciąży odnośny obowiązek.

Art. 55 p. 5 dotyczy spraw, które w myśl dotychczasowych przepisów są lub mogą być przekazane decyzji wojewody w zastępstwie organów samorządu wojewódzkiego. Należą tu w szczególności sprawy, w których przewidziany jest obowiązkowy współudział wydziału wojewódzkiego według przepisów:

1) rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 6.III.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 232),

2) rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 6.III.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 267),

3) rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 16.III.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 310),

4) rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 22.III.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 331),

5) rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 22.III.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 333),

6) rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 22.III.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382),

7) rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 22.III.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 383),

8) rozporządzenia Ministra Spr. Wewn. i Skarbu z dn. 26.III.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 424).

Z czynności, podlegających kompetencji skasowanych rad wojewódzkich, które w myśl art. 114 rozp. Prez. Rzplitej z dnia 19.I.1928 r. przeszły na wojewódzkie organa kolegjalne (art. 40 i 41 cyt. rozporządzenia), a które w myśl art. 47 tegoż rozporządzenia mogą być przez wojewodów przekazane wydziałowi wojewódzkiemu, wymienić należy czynności przewidziane w art. 35 ustawy z dnia 10.XII.1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych (Dz. Ust. R. P. Nr. 6, poz. 32 ex 1921), w art. art. 239, 259 — 260 ustawy wodnej z dnia 19.IX.1922 r. w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Ministra Robót Publ. z dnia 13.4.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 574) i art. 13 ustawy z dnia 26.X.1925 r. o popieraniu publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych w brzmieniu ustawy z dnia 23.6.1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, p. 524).

Bliższych wyjaśnień nie wymagają punkty 6 i 7 art. 55.

Poza wspomnianemi sprawami, w których udział wydziału wojewódzkiego jest prawie konieczny, współdziała wydział wojewódzki z wojewodą z głosem doradczym we wszystkich sprawach, które wojewoda przekaże wydziałowi do zaopinjowania (art. 54 rozp. Prez Rzplitej z 19. I. 1928 r.).

Jest jednak obowiązany wojewoda zasięgnąć opinji wydziału wojewódzkiego przed wydaniem swojej decyzji w przypadkach, gdy chodzi o sprawy wymienione w art. 55 ust. 2 (ostatni).

5.

Okólnik Nr. 146 z 9 sierpnia 1928 r. (SF. 2624/2/28/Turzysk) — P. P. Wojewodom (wszystkim, z wyjątkiem Pana Wojewody w Łucku i Katowicach) i Magistratowi m. stoł. Warszawy w sprawie odsetek od zaległych kosztów leczenia.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości w ślad okólnika swego z dnia 5 lipca b. r. Nr. 118/SF.2624/1/28.

Nr. SF. 2624/2/28/Turzysk Odpis
W d. 19.7.1928 r. Nr. 2512/SM/3

Do

Pana Wojewody

w Łucku.

Przesyłając przyległe załączniki sprawozdania Pana Wojewody z dn. 21 czerwca b. r. Nr. 2512/SM, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prostuje reskrypt swój z dn. 5 lipca b. r. Nr. SF. 2624/1/28, wyjaśniając, że - stosownie do postanowień art. 11 i 33 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382) — koszty leczenia

w szpitalach publicznych są należnościami publiczno-prawnemi, oraz że w publicznych szpitalach państwowych odnoszą się do ściągania zaległych kosztów leczenia przepisy, dotyczące opłat państwowych, a w innych szpitalach publicznych przepisy, dotyczące danin komunalnych.

6.

Okólnik Nr. 147 z 11 sierpnia 1928 r. (OL. 1166/2/28) — P. P. Wojewodom (wszystkim) i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy w sprawie wykonania rozp. Prez. R. P. z 19.I.1928 r. o org. i zakresie działania władz administracji ogólnej.

do wiadomości.

MINISTERSTWO
POCZT I TELEGRAFÓW
Wydział I.
Nr. 4447/I.
Warszawa,
dn. 7 sierpnia 1928 r.

Odpis

Do Panów

Prezesów Dyrekcyj Poczt i Telegrafów oraz Kierownika Izby Kontroli Rachunkowej Poczt i Telegrafów

w Bydgoszczy.

W związku z postanowieniami art. 10-26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 roku o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86) określającemi stanowisko wojewody, jako przedstawiciela Rządu — zarządza się, co następuje:

1) W wypadkach przewidzianych w art. 11 powołanego rozporządzenia Panowie Prezesi Dyrekcyj Poczt i Telegrafów winni uzgodnić z właściwym wojewodą projekty zarządzeń natury ogólnej lub też takich, które mają szczególne znaczenie dla polityki Rządu na obszarze województwa.

Za takie należy uważać w szczególności projekty zarządzeń:

a) które nakładają obowiązki na władze administracji ogólnej, na władze i organa samorządowe oraz na organa policji państwowej, np. konwojowanie poczty przez policję, strzeżenie dobra pocztowego przez policję i t. p.

b) które zmieniają częściowo lub całkowicie organizację urzędów na terenie województwa albo postępowanie tych urzędów w sposób dotykający bezpośrednio interesów ludności województwa, np. rozwój sieci p. t. zmiana godzin urzędowych i t. p.

c) do organów podwładnych, ustalające zasadniczy program i ogólne dyrektywy ich działalności.

Projekty zarządzeń mogą być uzgadniane przez zgłoszenie projektu na piśmie lub też w drodze bezpośredniego porozumienia się Prezesa Dyrekcji Poczt i Telegrafów z Wojewodą (Komisarzem Rządu).

Powyższe nie dotyczy wypadków, w których Panowie Prezesi wydawać będą zarządzenie na podstawie specjalnego polecenia otrzymanego od Ministra Poczt i Telegrafów. Takie zarządzenie należy jedynie podać do wiadomości wojewody.

2) W wypadkach zażądania przez wojewodę wyjaśnień Panowie Prezesi winni przedstawić mu stan sprawy będący przedmiotem zapytania a na żądanie dostarczyć również potrzebnych dokumentów i dowodów.

Zauważa się jednak, że prawo wojewody do osobistego wglądu w tok sprawy organów przedsiębiorstwa państwowego „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" jest wyłączone przez postanowienia art. 12 ust. 2 będącego w mowie rozporządzenia.

3) W wojewódzkich zebraniach perjodycznych winni Panowie Prezesi brać udział osobiście, a tylko w razie niemożności osobistego udziału mogą wziąć udział w zebraniu następujący ich urzędnicy.

4) Panowie Prezesi Dyrekcyj Poczt i Telegrafów winni zasięgać opinji właściwego wojewody, jeżeli chodzi o przyjęcie do służby pocztowej, osób, które będą podlegać przepisom jednej z ustaw o służbie cywilnej a więc: bądź ustawie o państwowej służbie cywilnej z 17. II. 1922, bądź Tymczasowym przepisom służbowym dla urzędników państwowych z 11. VI. 1918, bądź ustawie o urzędnikach Rzeszy z 31. III. 1873 bądź wreszcie ustawie o stosunku służbowym urzędników państwowych i służby państwowej z 25. I. 1914 r.

Natomiast o ile chodzi o inne osoby (pracownicy kontraktowi) opinji właściwego wojewody należy zasięgnąć przed uzyskaniem przez daną osobę charakteru funkcjonarjusza stałego. Nie wyklucza to jednak zasięgnięcia opinji wojewody odnośnie do tych osób t. j. pracowników kontraktowych (zastępcze siły urzędnicze i t. p.), jeżeli osoby te nie są dostatecznie znane naczelnikowi odnośnego urzędu.

Przy przyjmowaniu pracowników kontraktowych winna być przestrzegana jaknajdalej idąca ostrożność z uwagi na charakter służby pocztowo-telegraficznej (tajemnica listowa, telegraficzna, telefoniczna i t. p.).

W razie sprzeciwu wojewody, przyjęcie kandydata do służby nastąpić może tylko na podstawie decyzji Ministra Poczt i Telegrafów.

5) Również Panowie Prezesi Dyrekcyj Poczt i Telegrafów winni zasięgać opinji wojewody przed wyznaczeniem urzędników pocztowych na stanowiska samoistne lub kierownicze. Za takie należy uważać stanowiska naczelników Technicznych Zarządów Telegrafów i Telefonów, naczelników urzędów oraz kierowników agencyj pocztowych, telegraficznych i pocztowo-telegraficznych.

6) W związku z postanowieniami art. 19 rozporządzenia Panowie Prezesi przedstawiając Ministerstwu Poczt i Telegrafów wnioski o nadanie

odznaczeń funkcjonarjuszom pocztowym winni dołączyć do wniosku opinje właściwego wojewody w tej sprawie.

7) W wypadkach przewidzianych w art. 20 rozporządzenia t. j. gdy Rada Ministrów upoważni wojewodę do żądania wstrzymania wykonania zarządzeń władz i urzędów państwowych, Panowie Prezesi winni donosić niezwłocznie Ministerstwu Poczt i Telegrafów o każdem skorzystaniu przez wojewodę z przysługującego mu uprawnienia odnośnie do zarządzeń Ministerstwa Poczt i Telegrafów względnie zarządzeń Dyrekcyj Poczt i Telegrafów.

O ile wojewoda wstrzyma zarządzenie Dyrekcji, Dyrekcja Poczt i Telegrafów winna równocześnie z doniesieniem przedstawić Ministerstwu odpis wstrzymanego zarządzenia oraz wyjaśnić przyczyny, które spowodowały wydanie przez Dyrekcję takiego zarządzenia.

W końcu zaznacza się, że niektóre z powyższych postanowień mają już obecnie zastosowanie na podstawie rozp. Rady Ministrów z dnia 11 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 225) zostały jednak objęte niniejszem zarządzeniem dla wyczerpującego traktowania sprawy.

7.

Okólnik Nr. 148 z 4 sierpnia 1928 roku (Z. H. 3806/28)—do P. P. Wojewodów w sprawie inspekcyj lotnych porządkowo-sanitarnych.

Celem rozszerzenia akcji uporządkowania osiedli ludzkich w Rzeczypospolitej i celem nadania tej akcji większej intensywności, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca się do Pana Wojewody z zaleceniem zarządzenia lotnych inspekcyj porządkowo-sanitarnych na terenie, podległym Panu Wojewodzie.

Inspekcje takie miałyby na celu sprawdzenie, czy zarządzenia Pana Ministra w sprawie uporządkowania miast i wsi są należycie przestrzegane, przyczem zwraca się uwagę na tę okoliczność, że natychmiast po dokonanej inspekcji powinny być wydane niezbędne zarządzenia zarówno rzeczowe (naprawa, uzupełnianie braków) jak i osobowe (kary i nagrody). Tylko przy szybkiem nastąpieniu zarządzeń po inspekcji można się spodziewać należytego wpływu psychologicznego na szerszy ogół.

Inspekcje takie powinny być wykonywane w ten sposób, żeby jednego dnia większa liczba inspektorów dokonała szczegółowych oględzin osiedla lub osiedli, przyczem na każdego z inspektorów przypada niewielka liczba objektów. Wyniki oględzin winny być odnotowane na schemacie, który otrzymuje każdy z inspektorów.

Inspektorami mogą być nietylko lekarze urzędowi, ale każdy inny urzędnik, obdarzony zaufaniem Pana Wojewody, ponieważ przy wymienionych inspekcjach chodzi tylko o stwierdzenie obecności lub nieobecności zasadniczych i elementarnych wymogów porządkowo-sanitarnych, co nie wymaga specjalnego przygotowania.

Przy zarządzaniu inspekcyj należy szczególną uwagę zwrócić na miasta wojewódzkie, a potem na inne miasta, miasteczka i wsie.

Ministerstwo prosi Pana Wojewodę, żeby jeszcze w sierpniu r. b. zechciał zarządzić tego rodzaju inspekcję w mieście wojewódzkiem, a wyniki jej oraz zarządzenia wydane podał do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Departamentu Służby Zdrowia).

W załączeniu przesyła się wzór schematu, stosowanego podczas inspekcyj st. m. Warszawy, do wiadomości i ewentualnego zastosowania.

Załącznik

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH Warszawa, dn.........
—o—

Nr...........

Do

Pana..........................

....

Polecam Panu udać się dnia..........................
o godz........... na ulicę..........................
Komisarjat...........Dzielnica...........w Warszawie, celem dokonania inspekcji sanitarno-porządkowej 5 domów oraz ewentualnie jednego hotelu, stosownie do wzoru, znajdującego się na odwrocie niniejszego.

Inspekcji dokona Pan w asyście przedstawiciela policji państwowej, który będzie czekał na Pana przed domem Nr...........przy ul...........

Minister:

WNIOSKI:

Ad I.

Ad II.

	I Ulica Nr. Komis.	II	III	IV	V
Imię i nazwisko właściciela domu wzgl. odpowiedzialnego administratora .					
Imię i nazwisko dozorcy . . .					
Czy dom był odnawiany w ciągu ostatnich 3 lat?					
Stan sanitarno-porządkowy:					
1) jezdnia i chodnik					
2) brama					
3) podwórze: a) ustęp					
b) śmietnik . . .					
c) ścieki, rynsztoki . .					
d) stajnie, chlewy, krowiarnie					
4) sień (korytarze)					
5) klatki schodowe					
6) ewent. płoty: czy wymalowane farbą olejną?					
Czy utrzymane w porządku? . .					
Ogólne wrażenie i uwagi . . .					

8.

Okólnik Nr. 149 z 13 sierpnia 1928 r. (AC. 1214/6) — do PP. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie udzielania zezwoleń na nabycie obcego obywatelstwa.

W ślad okólnika Nr. 92 z dn. 4.VI 1928 r. Nr. AC. 1214/4 przesyła się do wiadomości odpis okólnika Min. Spraw Zagr. Nr. K. III-a 3264/28, wystosowanego do placówek zagranicznych R. P. w sprawie udzielania zezwoleń na nabycie obywatelstwa obcego.

1 zał.

MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH
Departament Konsularny
K. III. a. 3264/28.
Warszawa, dn. VII. 1928 r.

Odpis

Okólnik w sprawie zezwoleń na nabycie obywatelstwa Polskiego

Wobec licznych przedstawień urzędów konsularnych w kierunku przyśpieszenia postępowania w sprawach udzielania zezwoleń na nabycie obywatelstwa obcego, Ministerstwo Spraw Zagranicznych wystąpiło do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z prośbą o zasadnicze uproszczenie postępowania przeciągającego się nieraz dotychczas wobec trudności formalnego stwierdzenia obywatelstwa polskiego.

W tym sensie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydało podany niżej okólnik, w myśl którego w wypadkach, w których stwierdzenie obywatelstwa polskiego nie może nastąpić w ciągu trzech miesięcy o ile chodzi o osoby niepodlegające obowiązkowi wojskowemu, a w ciągu pięciu miesięcy w stosunku do osób podlegających temu obowiązkowi, Urząd Konsularny zostaje o tem powiadomiony przez właściwą władzę krajową i może na tej podstawie wydać we własnym zakresie poświadczenie o braku przeszkód na nabycie obywatelstwa obcego, nie przesądzające kwestji obywatelstwa polskiego petenta.

Zaświadczenie wydaje się według następującego wzoru:

„(Gen..........) Konsulat R. P. w .... poświadcza, że w myśl art. 11 p. 1 ustawy z dnia 20. I. 20 (D. U. R. P. Nr. 7 poz. 44) obywatel polski, niepodlegający obowiązkowi wojskowemu traci obywatelstwo polskie przez nabycie obywatelstwa obcego, wobec czego Pan...... jako zwolniony z obowiązku wojskowego rozkazem .... z dn. .... Nr.................... po nabyciu obywatelstwa.................... ....nie będzie uważan.....za obywatel.....polsk.....

Równocześnie Konsulat zaznacza, że właściwe władze krajowe jeszcze formalnie nie stwierdziły, iż przysługuje Pan.....obywatelstwo polskie".

O ile chodzi o osoby niepodlegające obowiązkowi wojskowemu należy oczywiście skreślić słowa „jako zwolniony z obowiązku wojskowego rozkazem.................... z dn. .... Nr...................."

W razie potrzeby można analogicznej treści informacje udzielać właściwej władzy obcej.

O każdym wypadku wydania poświadczenia, o którem wyżej mowa należy zawiadomić właściwą władzę powiatową administracji ogólnej.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych przypomina przy tej okazji, że w celu umożliwienia władzom krajowym szybkiego stwierdzenia obywatelstwa i załatwienia formalności związanych z ewentualnem zwolnieniem z obowiązku wojskowego, urzędy konsularne winny zebrać ścisłe dane dotyczące petentów, grupując je najlepiej według punktów kwestjonarjusza paszportowego (: załącznik Nr. 3 do Instrukcji Paszportowej z dn. 5.V. 28 r. Nr. K. III. a. 2220/28 :), oczywiście z opuszczeniem rubryki dotyczącej źródeł dochodu, jako w tym w tym wypadku bezprzedmiotowej.

9.

Okólnik Nr. 150 z 14 sierpnia 1928 r. (SG. 98/7/28) — do P. P. Wojewodów (wszystkich) z wyj. w Katowicach, Poznaniu, Toruniu w sprawie form organizacyjnych pracy samorządu terytorjalnego nad podniesieniem rolnictwa.

Podniesienie kultury rolnej w Polsce, a w związku z tem powiększenie, niewystarczającej dzisiaj naprz. w zakresie zbóż chlebowych nawet na potrzeby rynku wewnętrznego, produkcji rolnej, stanowi jeden z zasadniczych postulatów programu gospodarczego Rządu.

W akcji popierania produkcji i podniesienia kultury rolnej, obok resortowych władz państwowych Centralnych (Ministerstwo Rolnictwa i Ministerstwo Reform Rolnych) i ich organów administracyjnych i fachowych lokalnych, jaknajżywszy udział wziąć powinny również związki samorządu terytorjalnego.

W porozumieniu z Panami Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych ustaliłem następujące wytyczne organizacyjne w sprawie akcji samorządu terytorjalnego w kierunku popierania rolnictwa, które Pan Wojewoda zechce zalecić organom samorządu w swoim zakresie działania stopniowo wprowadzać w życie:

1) Samorząd powiatowy winien czuwać nad intensywnym i wszechstronnym rozwojem rolnictwa w powiecie, biorąc czynny udział w akcji popierania rolnictwa.

2) Jako teren najbardziej podatny, a najbardziej opłacający zastosowanie kierowniczej myśli rolniczej oraz wszelkie inwestycje materjalne, należy uznać wsie o uzdrowionym ustroju rolnym, a zatem wsie scalone lub powstałe z racjonalnej parcelacji po uprzedniem uregulowaniu służebności.

3) Należy dążyć do tego, aby we wszystkich powiatach powstały sejmikowe komisje rolne, jako organa pomocnicze, współdziałające w akcji popierania rolnictwa z sejmikiem i wydziałem powiatowym.

UWAGA: „Pożądanem byłoby jaknajszybsze wyłonienie mniej licznej Podkomisji lub Sekcji organizacji gospodarstw, powstałych w wyniku przebudowy ustroju rolnego“.

4) Do zadań komisyj rolnych należy przedewszystkiem:

a) opracowywanie planu działalności samorządu powiatowego w dziedzinie rolnictwa,

b) opracowywanie projektu wydatków samorządu powiatowego na cele rolnicze,

c) koordynowanie działalności samorządu powiatowego i dobrowolnych organizacyj rolniczych,

d) kontrolowanie specjalnego personelu oraz zakładów i urządzeń, utrzymywanych przez samorząd powiatowy w celu popierania rolnictwa,

e) kontrolowanie działalności tych dobrowolnych organizacyj rolniczych, które korzystają z zapomóg samorządu powiatowego,

f) opinjowanie we wszelkich sprawach gospodarstwa wiejskiego, które wchodzą pod obrady sejmiku,

g) przedstawianie sejmikowi powiatowemu kandydatów na członków kolegjów, powołanych do czynności specjalnych, związanych z rolnictwem (np. do powiatowej komisji publicznych szkół rolniczych, powiatowej komisji kwalifikacyjnej dla uznania buhajów i t. p.),

h) badanie skutków działalności i celowości zużycia wydatków powiatowego związku komunalnego w zakresie gospodarstwa wiejskiego.

5) W skład komisji rolnej powinni wchodzić:

a) przedstawiciele samorządu powiatowego, wybrani przez sejmik i ewentualnie wydział powiatowy, z pośród osób, posiadających odpowiednie przygotowanie fachowo-rolnicze,

b) fachowi urzędnicy państwowi z resortów rolniczych, o ile są czynni w powiecie (lekarz weterynarji, komisarz ziemski),

c) przedstawiciele dobrowolnych organizacyj rolniczych zaproszonych w tym celu przez sejmik, względnie wydział powiatowy.

UWAGA: Pożądane jest, aby przynajmniej część członków komisyj rolnych posiadała wyższe — względnie średnie wykształcenie rolnicze; jako minimum przygotowania fachowego dla członków sejmikowych komisyj rolnych należy uznać niższe wykształcenie rolnicze, bądź trzyletnią pracę w organizacjach rolniczych.

6) Szczegółowa instrukcja wydana przez Ministra Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Reform Rolnych ustali, jakie czynności z zakresu popierania rolnictwa powinny być z reguły przedsiębrane bezpośrednio przez organa samorządu powiatowego, jakie zaś przez inne czynniki, subwencjonowane i kontrolowane przez samorząd powiatowy.

7) Fachowy personel instruktorski powinien być z reguły na etacie samorządu powiatowego ze wszystkiemi konsekwencjami stosunku służbowego stąd wynikającemi, przedewszystkiem dla tych zadań w dziedzinie gospodarstwa wiejskiego, które samorząd wykonywa bezpośrednio i które należą do ustawowych jego obowiązków w zakresie rolnictwa.

Wspomniana w p. 6 szczegółowa instrukcja określi dokładnie, gdzie i w jakich warunkach zasada ta powinna być wprowadzona w życie, gdzie zaś i na jakich warunkach będzie właściwem subwencjonowanie przez samorząd organizacyj społecznych.

Personel instruktorski Sejmików podlegać będzie kontroli fachowej wojewody, sprawującego tę kontrolę za pośrednictwem Wydziału Rolnictwa i Weterynarji. W sprawach dotyczących wsi i gospodarstw, powstałych w wyniku przebudowy ustroju rolnego, kontrola ta może być wykonywana w porozumieniu z wojewodą przez fachowych delegatów urzędów ziemskich. Przy wykonywaniu kontroli Wydział Rolnictwa i Weterynarji oraz urzędy ziemskie mogą się posługiwać w charakterze rzeczoznawców organizacjami rolniczemi.

8) Przez dobrowolne organizacje rolnicze należy rozumieć zarówno zrzeszenia rolniczo-oświatowe, jak i spółdzielnie, związki zawodowe producentów pewnej gałęzi rolnictwa i t. p.

9) W województwach, w których nie istnieją izby rolnicze — do czasu zorganizowania tych izb — tworzy się wojewódzkie organa rolnicze, oparte o samorząd powiatowy. Organami temi są z reguły: związki międzykomunalne powiatów, oraz wojewódzka komisja rolna.

10) Związki międzykomunalne, obejmujące o ile możności wszystkie powiaty województwa, powinny mieć na celu:

a) utrzymywanie tych zakładów, służących popieraniu rolnictwa, których prowadzenie przekracza siły i stopień zainteresowania pojedyńczych powiatów, lub które z natury rzeczy lepiej i taniej mogą być prowadzone centralnie,

b) utrzymywanie specjalnego personelu instruktorskiego i technicznego wyższego rzędu.

11) Wojewódzkie komisje rolne są komisjami rady wojewódzkiej, utworzonemi w sposób analogiczny, jak komisje powiatowe. W szczególności w składzie komisyj wojewódzkich znaleźć się powinni także fachowi urzędnicy z resortu Ministerstwa Rolnictwa i Ministerstwa Reform Rolnych. Przewodniczącym komisji rolnej rady wojewódzkiej jest wojewoda, zastępcą przewodniczącego z urzędu naczelnik wydziału rolnictwa i weterynarji.

Do zadań wojewódzkiej komisji należy:

a) opracowywanie planu działalności w kierunku podniesienia rolnictwa w całem województwie,

b) koordynowanie działalności na polu rolnictwa wszystkich czynników na obszarze województwa;

c) udzielenia opinji wojewodzie i wydziałowi wojewódzkiemu oraz Okręgowemu Urzędowi Ziemskiemu we wszystkich sprawach rolniczych, w których wojewoda, względnie Okręgowy Urząd Ziemski w porozumieniu z wojewodą, takiej opinji zażąda, a zwłaszcza w związku z wykonywaniem nadzoru nad samorządem powiatowym,

d) pomoc w wykonywaniu zadań Wydziałów Rolnych oraz Urzędów Ziemskich danego województwa,

e) opracowywanie wniosków projektów i opinji z zakresu popierania rolnictwa na zlecenie rady wojewódzkiej.

Do możliwie szybkiego i sprawnego zorganizowania komisji rolnych powiatowych i wojewódzkich na wyżej wymienionych zasadach przywiązuję wielką wagę.

10.

Okólnik Nr. 151, z dnia 16 sierpnia 1928 r. (OL. 1172/1/28) — do PP. Dyrektorów Departamentów I—V, P. Głównego Komendanta P.P., i Naczelników samodzielnych Wydziałów Wojskowego i Aprowizacyjnego w sprawie informacji prasowej.

Przywiązując wielką wagę do szybkiego, wszechstronnego i dokładnego informowania społeczeństwa o działalności Ministerstwa za pośrednictwem prasy, zarządzam, co następuje:

1. Wszelkie wiadomości, dotyczące działalności Ministerstwa, podawane do prasy w formie oficjalnej (za pośrednictwem P. A. T.) lub nieoficjalnej, winny się koncentrować w referacie prasowym Departamentu Politycznego.

2. W tym celu poszczególne Departamenty, Wydziały oraz Gł. Komenda P. P. winny komunikować referatowi prasowemu wszelkie wiadomości o wydanych zarządzeniach, dokonanych lub dokonywanych pracach, ważniejszych zamierzeniach i tp., które mogą lub powinny zainteresować szersze sfery społeczeństwa.

Zasada powyższa nie odnosi się oczywiście do spraw tajnych i poufnych z natury rzeczy lub z mocy zarządzenia oraz do spraw takich, które, acz formalnie nieoznaczone jako tajne lub poufne, jednak ze względów faktycznych nie powinny być wogóle lub przedwcześnie ujawnione. W razie wątpliwości winna mi być sprawa przedłożona do decyzji.

3. Informowanie referatu prasowego odbywa się za pomocą udzielenia referentowi prasowemu aktów do wglądu, ustnego wyjaśnienia, a w sprawach trudniejszych, wymagających bardziej fachowej znajomości rzeczy — za pomocą dostarczania referatowi prasowemu gotowych komunikatów, sformułowanych przez fachowego referenta.

Kładę jak największy nacisk na to, ażeby informowanie referatu prasowego odbywało się jaknajszybciej i bez żadnych uciążliwych formalności. Sprawą tą winni się osobiście zainteresować PP. Dyrektorowie i Naczelnicy. Niezależnie od tego byłoby rzeczą pożądaną (w miarę faktycznych warunków każdego departamentu), ażeby do pomocy w tej sprawie użyć sekretarzy dyrektorów departamentów.

4. Niezależnie od informacji, udzielonych referatowi prasowemu z inicjatywy właściwych Departamentów i Wydziałów (Gł. Kom. P. P.), należy udzielać w ten sam sposób informacyj i wyjaśnień na żądanie referatu prasowego. Szczególnie ważną jest przy tem rzeczą, aby referentowi prasowemu umożliwić łatwy i szybki kontakt z właściwem źródłem informacji.

11.

Okólnik Nr. 152. z 17 sierpnia 1928 roku (OL. 759/9/28) — do P. P. wojewodów (wszystkich) z wyj. Śląskiego i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie Dzienników Wojewódzkich.

W Dzienniku Ustaw Nr. 72 z dn. 24 lipca 1928 r. pod pozycją 648 ukazało się Rozporządzenie Rady Ministrów z 5 lipca 1928 r. „w sprawie Dzienników Wojewódzkich". Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 8 sierpnia b. r.

Ponieważ odtąd Dzienniki Wojewódzkie stają się obok Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej najważniejszem na obszarze Województw źródłem przepisów powszechnie obowiązujących, przeto proszę Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu), ażeby zarówno ścisłemu wykonaniu Rozporządzenia Rady Ministrów z 5 lipca 1928 r. jak i stałe-

mu należytemu redagowaniu Dzienników Wojewódzkich poświęcili szczególniejszą uwagę, mając na względzie co następuje:

I. *Pod względem materjalnym.*

1) Dziennik Wojewódzki jest organem urzędowym całej administracji państwowej na obszarze Województwa a w szczególności:

a) władz administracji ogólnej (art. 2 i 72 Rozp. Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86;

b) wszystkich innych władz i urzędów państwowych. Zawarte w § 1 wyrażenie „na obszarze województwa" nie wyklucza, iż w Dzienniku Wojewódzkim poszczególnego województwa będą publikowane rozporządzenia czy inne akty władz, które mają swoją siedzibę urzędową poza obszarem danego województwa — jeśli obszar działalności urzędowej tych władz obejmuje odnośne województwo albo jeśli z innych powodów na podstawie obowiązujących przepisów działalność urzędową na obszarze danego województwa spełniają.

2) Wyłączone są od obowiązku publikowania w Dziennikach Wojewódzkich:

a) władze i urzędy centralne;

b) administracja oświecenia publicznego;

c) administracja komunikacji;

d) administracja poczt i telegrafów, o ile chodzi o te publikacje, które są ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Poczt i Telegrafów. Dziennik ten zawiera jak wiadomo publikacje nie tylko Ministerstwa P. i T. ale także niektóre publikacje dotyczące dyrekcyj P. i T. Należy porozumieć się z właściwą dyrekcją P. i T., czy i jakie publikacje, które nie są zamieszczane w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa P. i T., a podpadają pod § 2 Rozp. Rady Min. z 5 lipca 1928 r. będą ogłaszane w Dzienniku Wojewódzkim;

e) publikacje urzędów miar, o ile są ogłaszane w Dzienniku Głównego Urzędu Miar. Co do innych publikacyj, o których mowa w § 2 Rozp. z 5 lipca, należy porozumieć się z właściwemi Urzędami Miar, (analogicznie jak wyżej pod d.).

3) Z punktu 2 art. 2 Rozp. Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86 wynika, że organa komunalne w charakterze władz administracji ogólnej obowiązane są publikować w Dziennikach Wojewódzkich. Na to należy zwrócić specjalną ich uwagę.

4) Według § 1 rozp. z 5 lipca b. r. w Dziennikach Wojewódzkich publikują władze i urzędy „podlegające bezpośrednio lub pośrednio władzom centralnym", a zatem nie tylko władze równorzędne Wojewodzie względnie takie, które podlegają bezpośrednio swoim Ministrom, lecz także władze powiatowe wzgl. władze i urzędy pierwszych instancyj.

5) Co się tyczy pytania, jakie akty mają być publikowane w Dziennikach Wojewódzkich, to rozporządzenie z 5 lipca nie wylicza tych aktów w sposób wyczerpujący ze względu na wielką ich rozmaitość. Oczywiście w pierwszym rzędzie muszą być ogłaszane w Dziennikach Wojewódzkich te akty, co do których obowiązujące przepisy wyraźnie to nakazują.

Do tych przepisów należy zaliczyć również § 2 rozp. Rady Min. z 5 lipca 1928 r. W związku z przepisami tego paragrafu należy zwrócić uwagę na to, że:

a) w Dziennikach Wojewódzkich nie będą zasadniczo publikowane powtórnie te akty, wymienione w § 2 pkt. 1 — 5 które są ogłaszane w Monitorze Polskim i w Dzienniku Ustaw (Rozporządzenie Prezydenta R. P. z 23 grudnia 1927 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw R. P. (Dz. U. R. P. Nr. 3 poz. 18 z r. 1928), jakoteż w Dzienniku Urzędowym Głównego Urzędu Miar i w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Poczt i Telegrafów, chociażby publikacje te pochodziły od władz „bezpośrednio lub pośrednio podlegających władzom centralnym".

b) punkt 6 § 2 przewiduje obowiązek publikowania w Dziennikach Wojewódzkich całego ruchu służbowego na obszarze Województwa, przyczem ten ruch służbowy dotyczy wyjątkowo także aktów pochodzących od władz centralnych. Przepis ten ma m. in. na celu ułatwić pp. Wojewodom stosowanie uprawnień przewidzianych w art. art. 15, 16 i 18 Rozp. Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86. W interesie należytego stosowania tych uprawnień zechcą Panowie Wojewodowie (Pan Komisarz Rządu) dopilnowywać, ażeby wymienione w punkcie 6 § 2 ogłoszenia o ruchu służbowym były istotnie regularnie w Dziennikach Wojewódzkich publikowane, a w razie dostrzeżenia jakichkolwiek w tym względzie uchybień należy bezzwłocznie interwenjować u właściwego naczelnika urzędu, ewentualnie przedłożyć sprawę właściwemu Ministrowi do wiadomości.

6) Publikacje wymienione w punktach 1—5 § 2 obejmują wszelkie akty, których moc obowiązująca ze względu na ich treść jest uzależniona od poprzedniego podania ich do wiadomości publicznej. Tu należą z natury rzeczy przedewszystkiem rozporządzenia jako normy ogólne o charakterze powszechnie obowiązującym.

Co do innych obwieszczeń (poza rozporządzeniami) rozporządzenie z 5 lipca wymienia przykładowo: „obwieszczenia, ogłoszenia, wezwania, komunikaty i t. d.", które podaje się do publicznej wiadomości „celem osiągnięcia przewidzianych w przepisach skutków prawnych".

Wreszcie punkt 5 § 2 rozporządzenia z 5 lipca wymienia ogólnie „inne akty administracyjne", podając przykładowo „orzeczenia, zarządzenia, nakazy, zakazy, oświadczenia i t. p." które mają być

podane do wiadomości publicznej bądź to na podstawie:

a obowiązujących przepisów, bądź to

b) na podstawie zarządzenia właściwego Ministra.

II. *Pod względem formalno-organizacyjnym.*

1) Dziennik Wojewódzki wydaje Wojewoda. Zważywszy, iż Dziennik Wojewódzki jest obecnie wspólnem pismem urzędowem nie tylko władz administracji ogólnej ale wszystkich władz i urzędów państwowych na obszarze Województwa, poza nielicznemi wyjątkami przewidzianemi w rozporządzeniu z 5 lipca, przekazanie Wojewodzie redakcji Dziennika jest niewątpliwie jego nowym ważnym obowiązkiem i prawem, wynikającym ze stanowiska Wojewody jako reprezentanta Rządu. Zarówno z tego powodu, jak i ze względu na doniosłość ze stanowiska prawnego należytego redagowania Dziennika Wojewódzkiego, należy wydać zarządzenia, któreby zapewniły zupełną sprawność zarówno redakcji jak administracji, umożliwiły należytą kontrolę publikacyj zamieszczonych w Dzienniku Wojewódzkim oraz ułatwiły kontakt redakcji tego Dziennika z wszelkiemi zainteresowanemi władzami i urzędami. W tym celu zarządzam utworzenie w każdym Urzędzie Wojewódzkim redakcji Dziennika Wojewódzkiego. Redakcja będzie wchodziła w skład Wydziału Ogólnego. O ile Wydział ten podzielony jest na oddziały, redakcja podlegać będzie kierownikowi oddziału ogólnego (organizacyjnego). Redakcja ma obowiązek:

a) skupiać i załatwiać całą korespondencję odnoszącą się do Dziennika Wojewódzkiego;
b) czuwać nad ścisłem przestrzeganiem rozporządzenia z 5 lipca 1928 r., przedewszystkiem pod względem formalnym;
c) co do strony materjalnej, t. j. zarówno co do kwestji, czy poszczególny akt podpada pod postanowienia § 2 rozporządzenia z 5 lipca, jakoteż co do kwestji ewentualnych wątpliwości prawnych, jakieby się nasunęły redakcji odnośnie do merytorycznej treści nadesłanego jej do publikacji aktu, redakcja może bądź kwestje te rozważyć sama, bądź też w porozumieniu z wydziałami Urzędu Wojewódzkiego. Będzie to zależało od tego, komu Pan Wojewoda redakcję Dziennika Urzędowego poruczy. Byłoby wskazane, ażeby redakcję poruczyć rutynowanemu urzędnikowi, dobrze obeznanemu z prawem. O ileby to ze względów personalnych nie było możliwe, punkt ciężkości merytorycznej kwalifikacji nadesłanych do ogłoszenia aktów i rozważenie prawnych wątpliwości musi spocząć na naczelnikach właściwych wydziałów urzędu wojewódzkiego.

2) W związku z utworzeniem redakcji Dziennika Urzędowego nie przewiduję w żadnym razie potrzeby przydzielenia w tym celu dodatkowej siły, uważam również, że redagowanie Dziennika Wojewódzkiego nie powinno absorbować w całości urzędnika, któremu te funkcje zostaną poruczone, urzędnik ten zatem obok redagowania Dziennika Wojewódzkiego powinien referować inne jeszcze sprawy w Wydziale Ogólnym. Wogóle redakcji Dziennika Wojewódzkiego nie traktuję jako odrębnej jednostki organizacyjnej a nazwę tę wprowadzam jedynie w tym celu, ażeby ułatwić kontakt innych władz i urzędów z Dziennikiem Wojewódzkim iześrodkować całą dotyczącą korespondencję, jakoteż zapewnić stały nadzór nad jednolitym kierunkiem Dziennika Wojewódzkiego.

3) Tytuł Dziennika Wojewódzkiego jest unormowany w § 1 rozporządzenia z 5 lipca.

Ponieważ rozp. Rady Min. z 5.7 1928 nie przewiduje osobnej nazwy dla Dziennika Wojewódzkiego wydawanego przez Komisarza Rządu m. st. Warszawy, przeto Dziennik ten obok tytułu „Warszawski Dziennik Wojewódzki" winien mieć podtytuł „dla obszaru m. st. Warszawy" — zaś Dziennik Wojew. wydawany przez Wojewodę warszawskiego winien mieć podtytuł „dla obszaru Województwa warszawskiego".

4) Według § 3 na każdym Dzienniku ma być uwidoczniony:

a) numer bieżący;
b) data wydania t. j. dzień, miesiąc i rok;
c) miejsce wydania.

Nr. bieżący rozpoczyna się i kończy się z początkiem i końcem każdego roku kalendarzowego. W roku bieżącym nie należy (o ile się to dotąd nie stało) w związku z rozporządzeniem z 5 lipca rozpoczynać nowej numeracji.

5) Każde obwieszczenie z pośród wymienionych w punktach 1 do 5 § 2 rozporządzenia z 5 lipca 1928 r. winno być w Dzienniku Wojewódzkim zamieszczone pod osobną pozycją. Cytowanie aktów opublikowanych w Dzienniku Wojewódzkim będzie zatem takie samo, jak cytowanie aktów ogłaszanych w Dzienniku Ustaw lub Monitorze Polskim t. j. przez wskazanie bieżącego numeru i pozycji Dziennika Wojewódzkiego.

6) Ze względu na prawne znaczenie faktu opublikowania pewnego przepisu względnie innego aktu w Dzienniku Wojewódzkim należy zwrócić uwagę na to że:

a) poszczególne numery Dziennika Wojewódzkiego muszą być wydawane w miarę potrzeby, podobnie jak się to dzieje z Dziennikiem Ustaw. Będzie wskazane, by Redakcja Dziennika Wojewódzkiego porozumiewała się z urzędami, od których materjał do publikacji otrzymuje — co do tego, czy odnośną publikację traktują jako b. pilną wzgl. terminową — (w którym to wypadku może zajść potrzeba wydania nawet oddzielnego numeru Dziennika Wojewódzkiego) czy też odnośna publikacja może być wstrzymana do chwili zgromadzenia większego materjału do numeru Dziennika Wojewódzkiego;
b) korekta Dziennika Wojewódzkiego winna być jaknajstaranniejsza, gdyż wszelkie błędy muszą być sprostowane.

W myśl § 5 rozporządzenia z 5 lipca należy odróżnić dwojakiego rodzaju błędy:

a) błędy powstałe przy ogłoszeniu, zatem przedewszystkiem omyłki drukarskie. Te

błędy bez względu na to od kogo pochodzi publikacja, będą prostowane w drodze obwieszczeń Wojewody ogłoszonych w Dzienniku Wojewódzkim;

b) sprostowanie treści aktu pochodzącego bądź od wojewody, wzgl. władz i urzędów jemu podległych bądź od władz i urzędów Wojewodzie niepodlegających.

W pierwszym wypadku dokona sprostowania Wojewoda samodzielnie w drodze obwieszczenia; w drugim wypadku dokona sprostowania Wojewoda w drodze obwieszczenia na wniosek względnie po porozumieniu się z odnośnym urzędem.

Sprostowania o których mowa pod b) (merytoryczne) winny być ogłoszone w Dzienniku Wojewódzkim pod osobnemi pozycjami bieżącemi.

7) Jedną z najważniejszych funkcyj redakcji Dziennika Wojewódzkiego będzie czuwać nad tem, ażeby wszelkie publikacje zamieszczane w Dziennikach Wojewódzkich odpowiadały pod względem formalnym wymaganiom techniki legislacyjnej. Już w okólniku Nr. 139 udzieliłem P.P. wskazówek co do sposobu redagowania rozporządzeń porządkowych; tej formy należy przestrzegać również o ile chodzi o wszelkie inne rozporządzenia. Wogóle forma publikacyj w Dziennikach Wojewódzkich winna być wzorowana ściśle na podobnych publikacjach ogłaszanych w Dzienniku Ustaw względnie w Monitorze Polskim. Szczególniejszą uwagę zwracam na to, iż w myśl art. 44 Konstytucji władze podległe ministrom mogą wydawać rozporządzenia, zarządzenia, rozkazy i zakazy tylko z powołaniem się na upoważnienie ustawowe. Dlatego też należy bezwarunkowo przestrzegać, ażeby każda publikacja zamieszczona w Dzienniku Wojewódzkim była uzasadniona powołaniem się na odpowiedni przepis prawny.

8) Publikacje przeznaczone do Dziennika Wojewódzkiego redakcja otrzymuje bądź z poszczególnych wydziałów urzędu wojewódzkiego, bądź od władz i urzędów, czy to Wojewodzie podległych, czy też od niego niezależnych.

a) Co do publikacyj pochodzących od Urzędu Wojewódzkiego, władz administracji ogólnej oraz władz i urzędów Wojewodzie podległych redakcja (bezpośrednio, lub w porozumieniu z właściwemi wydziałami Urzędu Wojewódzkiego) ma obowiązek i prawo rozpatrzyć wniosek na publikację zarówno ze stanowiska przepisów rozporządzenia z 5 lipca 1928 r., jak postanowień niniejszego okólnika i podnieść wątpliwości tak natury formalnej, jak merytorycznej. Pan Wojewoda ustali stosownie do punktu II, 1) niniejszego okólnika, kto będzie ponosił odpowiedzialność za prawną stronę publikacji pochodzącej od władz administracji ogólnej oraz innych władz i urzędów Panu Wojewodzie podległych;

b) co do publikacyj nadsyłanych przez władze i urzędy niepodlegające Panu Wojewodzie, to według § 4 rozporządzenia z 5 lipca Wojewoda jest uprawniony podnieść wątpliwość:

aa) czy akt podpada pod postanowienia § 2 t. zn. czy kwalifikuje się do ogłoszenia w Dzienniku Wojewódzkim;

bb) podnieść „inne“ wątpliwości.

Przepis § 4 daje zatem p. p. Wojewodom prawo względnie nakłada na nich obowiązek dopilnowania, ażeby także akty nadsyłane do publikacji przez władze Panom Wojewodom *niepodległe*, nie pozostawały w sprzeczności z rozporządzeniem z 5 lipca 1928 r. względnie z techniczno-legislacyjnemi wymogami, jakim powinny odpowiadać zamieszczane w tym dzienniku publikacje. Jest wskazane, ażeby Pan Wojewoda porozumiał się z naczelnikami właściwych władz i urzędów co do spraw natury techniczno-legislacyjnej. Co do *merytorycznej* strony publikacyj nadsyłanych przez władze i urzędy Panu Wojewodzie niepodlegające, redakcja Dziennika Urzędowego poza skonstatowaniem, czy akt podpada pod postanowienia § 2 rozporządzenia z 5 lipca 1928 r. nie ma ani prawa ani obowiązku wdawać się w ocenę treści merytorycznej nadsyłanych publikacji. Nie wyklucza to możliwości zwrócenia uwagi odnośnego urzędu na oczywiste przeoczenie lub omyłkę, jakąby redakcja w treści nadesłanego aktu zauważyła.

III. *Administracja.*

1) Według § 7 i 10 rozporządzenia z 5 lipca 1928 r. po upływie 4-ch tygodni od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia t. j. z dniem 22 sierpnia zostają skasowane wszystkie Dzienniki Urzędowe zarówno wojewódzkie jak powiatowe (t. j. wydawane przez władze bezpośrednio lub pośrednio podlegające władzom centralnym), w tym zakresie, w jakim odnośne publikacje mają się ukazywać w Dzienniku Wojewódzkim. Z wychodzących obecnie Dzienników Urzędowych mogą być zatem utrzymane tylko Dzienniki Urzędowe wydawane przez władze administracji oświecenia publicznego oraz administracji komunikacji.

Należy dopilnować, ażeby przepis ten został ściśle wykonany.

2) Rozporządzenie wylicza te władze i urzędy państwowe i samorządowe, które są obowiązane prenumerować Dziennik Wojewódzki. Należy się z niemi bezzwłocznie w tym względzie porozumieć, celem ustalenia wielkości nakładu Dziennika Wojewódzkiego.

3) Ustęp ostatni § 6 przewiduje ustalenie warunków prenumeraty oraz ceny poszczególnych numerów.

4) Według tego samego przepisu zamiast prenumeraty Dziennik Wojewódzki może być dostarczany w drodze wymiany za inne publikacje. Sprawa ta była uregulowana w swoim czasie zarządzeniem Min. Spraw Wewn. z 13.II.1925 r. Nr. A. O. 270. Obecnie należy w związku z rozporządzeniem z 5 lipca 1928 r. przedłożyć Min. Spraw Wewn. swe wnioski na zrewidowanie powyższego zarządzenia.

Dostarczanie egzemplarzy Dziennika Wojewódzkiego bibljotekom reguluje ustęp § 6.

5) Ustęp 2-gi § 7 rozp. z 5 lipca 1928 r. ma za zadanie zapewnić tym wydawnictwom urzędowym nie mających charakteru Dzienników Urzędowych, które są obecnie na obszarze niektórych województw wydawane, możliwość korzystania nadal z płatnych ogłoszeń, o ile ogłoszenia takie na podstawie dotychczasowych przepisów były zamieszczane w tych publikacjach, a według § 2 rozp. z 5 lipca nadawałyby się do ogłoszenia w Dzienniku Wojewódzkim.

6) Administracja Dziennika Urzędowego nie powinna być łączona z redakcją, a czynności odnośne winien załatwiać oddział budżetowo-gospodarczy porozumiewając się w miarę potrzeby z redakcją Dziennika Urzędowego.

7) Wobec tego, że budżet Min. Spraw Wewn. na cele wydawnictwa Dzienników Urzędowych rozporządza bardzo niewielkiemi funduszami, dzienniki te muszą być prowadzone nadal w sposób jaknajbardziej oszczędny. Niewątpliwie jednak wobec szerszego zakresu publikacyj w tych dziennikach, wynikającego z rozporządzenia z 5 lipca r. b. koszta wydawnictwa tych dzienników się zwiększą. Min. Spraw Wewn. zamierza wystąpić do Ministerstwa Skarbu z wnioskami: bądź o odpowiednie powiększenie dotychczasowych kredytów, bądź o przekazanie Dziennikom Wojewódzkim ich dochodów z prenumeraty i ogłoszeń i oparcia ich na zasadzie samowystarczalności. Zechce Pan Wojewoda (Pan Komisarz Rządu) jaknajrychlej przedłożyć w tym względzie Swój wniosek zastosowany do obu powyższych alternatyw. W związku z drugą alternatywą należy przedłożyć przybliżony preliminarz wydatków i dochodów tego wydawnictwa.

8) Wkońcu w związku z drugim ustępem § 6 rozp. z 5 lipca zechce Pan Wojewoda (Pan Komisarz Rządu) donieść, jakie zarządzenia zostały wydane celem udostępnienia ludności bezpłatnego przeglądania Dziennika Wojewódzkiego we władzach państwowych i samorządowych, obowiązanych do prenumerowania tego Dziennika.

12.

Okólnik Nr. 153 z 18 sierpnia 1928 r. (SG. 723/3/28)—do PP. Wojewodów (wszystkich) z wyjątkiem śląskiego w sprawie egzekwowania składek za przymusowe ubezpieczenie od ognia budowli kościelnych parafji prawosławnych.

Wobec zażaleń na Urzędy gminne, które wszczynają kroki egzekucyjne przeciw proboszczom parafji prawosławnych na wypadek nieuiszczenia składek za przymusowe ubezpieczenia od ognia budowli kościelnych i parafjalnych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, po porozumieniu się z Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i z Min. Skarbu (PUKU) wyjaśnia, że uiszczanie składek ogniowych za budynki cerkiewne parafji prawosławnych winno odbywać się ze specjalnych sum cerkiewnych, znajdujących się w dyspozycji każdej parafji; nie mogą zaś być pociągani do opłacania tych składek osobiście zarządcy parafji. W razie zaś nieopłacenia tych składek przez parafję zwracać się należy do właściwych Konsystorzy Prawosławnych.

Komunikując o powyższem, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o wydanie podległym Mu organom odpowiednich zarządzeń.

13.

Okólnik Nr. 154 z 21 sierpnia 1928 r. (OL. 1133/1/28) — do PP. Wojewodów (wszystkich) w sprawie instrukcji dla urzędów gminnych i magistratów o doręczaniu wezwań i innych pism urzędowych, przesłuchiwaniu osób i sporządzaniu protokółów na żądanie władz, urzędów i osób w postępowaniu administr.*)

14.

Okólnik Nr. 155 z 21 sierpnia 1928 r. (OL. 1179/1/28)—do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie interpretacji art. 76 rozp. Pr. R. P. z 22.III 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36 p. 341).

Z zapytań niektórych P. P. Wojewodów wynika, że władze administracji ogólnej mają wątpliwości co do interpretacji ustępu 2 art. 76 rozp. o postępowaniu administracyjnem; w szczególności chodzi o to, czy końcowe wyrazy tego ustępu „niezależnie od możliwych uprawnień do wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Adm.“— mają być zamieszczone *w treści* ostatecznych decyzji głównych, wydawanych przez władze administracji ogólnej czy też przeciwnie wyrazy te zawierają zakaz informowania osób interesowanych o możliwości skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Celem wyjaśnienia tego przepisu oznajmiam co następuje: rozporządzenie o postępowaniu administracyjnem zostało opracowane m. in. pod tym kątem widzenia, ażeby we wzajemnych stosunkach między władzami, a osobami interesowanemi z jednej strony zabezpieczyć interes publiczny, z drugiej strony pójść na rękę szerokim sferom interesantów załatwiających sprawy w urzędach w stopniu jaknajwiększym, o ile to tylko z wymaganiami interesu publicznego dało się pogodzić. Dla osób interesowanych otrzymujących decyzje urzędów, nie-

*) Instrukcja wyszła nakładem „Związku pracowników administracji gminnej Rzeczypospolitej — Warszawa, Żórawia 27.

wątpliwie bardzo ważną kwestją jest należyte pouczenie o środkach prawnych, podane w sposób jasny tak, ażeby nawet interesant nie obznajmiony dokładnie z prawem wiedział, czy i na jakiej drodze decyzję tę może zaskarżyć. Używane dawniej w praktyce administracyjnej objaśnienie, że „decyzja niniejsza jest ostateczna"—nie uwzględniało niewątpliwie w dostatecznej mierze interesów stron, które na podstawie takiego objaśnienia wprowadzone w błąd dowiadywały się nieraz po niewczasie, iż przeciw temu „ostatecznemu" orzeczeniu miały jeszcze możność wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Również objaśnienie, że „decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji" nie wiele w tym względzie polepszyło. Jakkolwiek bowiem pod względem prawnym objaśnienie takie było trafniejsze od objaśnienia poprzednio używanego, to jednak i takie objaśnienie mogło wprowadzić w błąd osoby interesowane nie znające się na subtelności określeń prawnych i na różnicy postępowania „w administracyjnym toku instancji" a postępowania sądowo-administracyjnego.

Z tych względów przy opracowywaniu nowych przepisów dotyczących formy zewnętrznej i treści decyzyj władz, któremu to tematowi rozporządzenie o postępowaniu administracyjnem poświęciło osobny rozdział, uznano za słuszne nadać objaśnieniu o środkach prawnych taką formę, którąby informowała osoby interesowane zupełnie dokładnie i wykluczała jakiekolwiek błędne rozumienie. Stąd w ust. 2 art. 76 przewidziano, że w decyzjach, które są ostateczne w administracyjnym toku instancji należy zwrócić osobno uwagę strony na to, że fakt, iż decyzja jest „ostateczna" nie uwłacza jednak prawu strony do ewent. wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Niewątpliwie forma, jaką ust. 2 art. 76 nadał temu objaśnieniu nie jest doskonała. Stało się to dlatego, ponieważ ustawodawca nie mógł na władze orzekające nakładać obowiązku informowania stron w sposób pozytywny, czy w danym wypadku skarga do sądu administracyjnego przysługuje czy też nie. O tem może decydować tylko sam sąd administracyjny. Ustawodawca ujmuje zatem ust. 2 art 76 w sposób warunkowy mówiąc o „możliwych" uprawnieniach do wniesienia skargi.

Praktycznie biorąc jednak takie objaśnienie w porównaniu z dawniejszą formą objaśnień zapewnia duże korzyści stronie nieobeznanej ze stanem prawnym, ponieważ zwraca jej uwagę na instytucję sądownictwa administracyjnego, stojącego poza organizacją instancyj administracyjnych.

Zechce zatem Pan Wojewoda zawiadomić o powyższem wszystkie władze administracji ogólnej z poleceniem, ażeby w decyzjach głównych tych władz, które są dla sprawy ostateczne, objaśnienie dotyczące środków prawnych brzmiało jak następuje: *„decyzja niniejsza jest ostateczną w administracyjnym toku instancji, co nie wyklucza ewentualnego uprawnienia do wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.*

15.

Okólnik Nr. 157 z dn. 31 sierpnia 1928 r. (Nr. O. P. 5358/1-R-28) do wszystkich P.P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie przestrzegania art. 115, ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Powodowane koniecznością ustalenia przynależności wszystkich urzędników do kategoryj służbowych i licząc się z tem, że przy mianowaniu urzędników nie zawsze przynależność ta była określana, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pismem okólnem z dnia 22. X. 1927 r. Nr. O. P. 1264/27 poleciło ukończyć zaliczanie do kategoryj do dnia 1 grudnia 1927 r., przyczem wyraziło zgodę na zwolnienie od posiadania przepisanego poziomu wykształcenia urzędników poniżej VII stopnia służbowego, których PP. Wojewodowie (P. Komisarz Rządu) uznają za kwalifikujących się do zaliczenia do I względnie II kategorji w trybie wskazanym w punktach 4 i 5 powołanego pisma.

Rzecz oczywista, że upoważnienie, dane PP. Wojewodom do zaliczenia do I lub II kategoryj służbowej urzędników, nie posiadających wymaganego dla tych kategoryj stopnia wykształcenia, miało charakter doraźny i było ograniczone wskazanym wyżej terminem 1 grudnia 1927 r.

Tymczasem okazuje się, że niektórzy P. P. Wojewodowie uważali upoważnienie z dnia 22.X. 1927 r. za mające moc i po 1 grudnia 1927 r. i dokonywali po tym terminie zmian w swych decyzjach, wydanych wskutek reskryptu z 22. X. 1927 r., nie odnosząc się do Ministerstwa o zezwolenie.

Wobec tego uważam za konieczne wyjaśnić, że opisane wyżej zaliczenie urzędników do kategoryj służbowych nie było niczem innem, jak uzupełnieniem ich ostatnich nominacyj. Zmiana raz dokonanego zaliczenia do kategorji nie może przeto nastąpić inaczej jak w trybie nowej nominacji na inne stanowisko służbowe z nadaniem przywiązanego do tego stanowiska nowego tytułu służbowego. Jeżeli zaś urzędnik nie posiada przepisanego dla danego stanowiska poziomu wykształcenia, to w myśl art. 11 i 115 ustawy o państwowej służbie cywilnej (w brzmieniu nadanem art. 1 rozp. Prezydenta Rzeczyposp. z dnia 22.III.1928 r., Dz. Ust. Nr. 38 p. 376) zezwolenia może udzielić obecnie tylko szef właściwej władzy naczelnej, a po 1 kwietnia 1929 r.—Rada Ministrów. Nominacja (czy zmiana nominacji), dokonana przez Wojewodę bez takiego zezwolenia może być, jako wadliwa, przez władzę nadzorczą uchylona na podstawie art. 101 lit. e) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem.

16.

Okólnik Nr. 158, z 31 sierpnia 1928 r. (OB. 1569/28) — do pp. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów i wszystkich pp. urzędników Ministerstwa

Spraw Wewnętrznych, w sprawie usprawnienia czynności związanych z przygotowaniem czystopisów.

Zauważyłem, że sporządzanie czystopisów na maszynach nie stoi na odpowiednim poziomie.

W znacznej mierze przyczynia się do tego niestaranne przygotowanie referatów, pisanych przeważnie mało czytelnem pismem, zawikłane i niezrozumiałe poprawki, oraz niedbałe i niestaranne wykonywanie czystopisów przez maszynistki.

Celem osiągnięcia możliwych granic dokładności w tym kierunku zarządzam, co następuje:

Co do referujących:

1) Urzędnicy referujący winni przygotowywać bruljony referatów pismem czytelnem, wyraźnem, uwagi dokonywane na boku referatu w sprawach określających bliższe informacje, dotyczące wysyłki, jak: ilość załączników, bieg aktu i t. p. winny być podawane w formie przejrzystej i łatwo zrozumiałej, jak również posiadać wyraźne i czytelne podpisy.

Pisma nieodpowiadające wymienionym wymogom N. K. Gł. zwraca niezwłocznie bez przepisania Nacz. właściwego Wydziału.

Co do maszynistek:

2) Przepisywane referaty winny być pisane bez jakichkolwiek zmian w porównaniu z oryginałem (bruljonem) pisma. Dokonywanie takich poprawek samodzielnie jest niedopuszczalne. Wszystkie czystopisy, wychodzące, a w szczególności dotyczące rozporządzeń kierowanych do Dziennika Ustaw, korespondencja do Prezydjum Rady Ministrów, Sejmu, i Senatu, czystopisy nominacji oraz czystopisy o walorze dokumentu, winny być przepisywane jaknajstaranniej bez śladu jakichkolwiek poprawek i wycierań gumą.

Zwracam szczególną uwagę także na stronę estetyczną pism wychodzących, nap. pisanie z jednym odstępem b. często nie daje żadnej oszczędności a wpływa ujemnie na zewnętrzny wygląd pisma.

Co do kolacjantek:

3) Sprawdzanie czystopisu z referatem winno być jaknajstaranniejsze. Jakikolwiek błąd w czystopisie przepuszczony przez kolacjantki jest niedopuszczalny. Do odpowiedzialności za błąd w czystopisie przedłożonym do podpisu pociągana będzie zarówno maszynistka jak i kolacjantka.

Czystopisy, które podpisywać ma P. Minister i P. Podsekretarz Stanu, a w szczególności pisma podlegające ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw, Dzienniku Urzędowym, Monit. i t. d., po sprawdzeniu przez kolacjantki, przegląda Naczelnik Kancelarji.

Żadnych poprawek dotyczących treści sprawy, względnie formy pisma Nacz. Kanc. Gł. na przeglądanym przez siebie akcie nie czyni, natomiast obowiązanym jest porozumieć się z właściwym referentem względnie aprobantem w wypadku zauważonej niejasności lub niedokładności, albo zwrócić akt do poczynienia poprawek albo też uskutecznić je osobiście z zaznaczeniem na referacie faktu porozumienia się.

IV.

Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

17.

Pismo okólne z 2 sierpnia 1928 r. Nr. AP. 7455/1 — do PP. Wojewodów w sprawie pieczęci.

Mennica Państwowa zawiadomiła Min. Spr. Wewn. pismem z dn. 14.VII 28 r. Nr. 2089/28. że w związku z rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13.XII 1927 r. (D. U. R. P. r. 1927 Nr. 115 poz. 980) i z dn. 20.VI 1928 r. (D. U. R. P. r. 1928 Nr. 65 poz. 593) w sprawie pieczęci urzędowych zawiadomiła Minist. Spraw Wewn., że w zgłoszeniach o wykonanie pieczęci w/g nowego typu daje się zauważyć znaczną rozbieżność w traktowaniu napisów na pieczęciach. Niektóre urzędy żądają umieszczenia w otoku pieczęci przed nazwą urzędu wyrazów: „Rzeczpospolita Polska“, co niezgodne jest z postanowieniami art. 18 i 19 rozporządzenia z dnia 13.XII 27 r. (Dz. U. 115/28 poz. 980), gdyż w tytule IV art. 15 tego rozporz. o pieczęciach napis: „Rzeczpospolita Polska“ przewidziany jest tylko dla pieczęci państwowej.

Zdarzają się zamówienia z jednakowych urzędów z różnych miejscowości z rozmaicie ułożonemi skrótami nazw tych urzędów. Dużo jest zgłoszeń nie uwzględniających wcale skrótów, skutkiem czego napisy posiadają tak znaczną liczbę liter, że technicznie są niewykonalne w obowiązującym typie pieczęci.

Przystępując do wykonania pieczęci nowego typu, Mennica Państwowa uważa za nieodzowne uzgodnienie istniejących dotychczas rozbieżności w napisach na pieczęciach, co pozwoli na doprowadzenie do właściwego poziomu liternictwa na pieczęciach bowiem tylko należycie zaprojektowane i właściwie rozstawione litery dają odbitkę wyraźną i estetyczną.

Z uwagi na ścisłe wymiary otoku pieczęci, wymiary i liczba liter muszą znajdować się w odpowiednim stosunku do wymiarów pieczęci.

Kierując się wskazaniami praktycznemi, pożądanem jest przyjąć za zasadę, że napis wyraźny, nieprzeładowany, o literach estetycznych, można otrzymać wtedy tylko kiedy liczba liter w otoku pieczęci nie przekracza liczby milimetrów średnicy pieczęci okrągłej.

Przy pieczęciach owalnych liczba liter nie powinna przekraczać liczby milimetrów mniejszej średnicy owalu.

Oczywiście przy układaniu skrótów mogą się zdarzyć niewielkie odchylenia, w granicach jednej lub dwuch liter co może być uwzględnione bez szkody dla wyglądu napisu.

Z uwagi na powyższe w myśl życzenia Mennicy Państwowej Ministerstwo Spraw Wewnętrz-

nych prosi Pana Wojewodę o zarządzenie dokonania spisu zasadniczych nazw urzędów podległych Panu Wojewodzie (bez wymieniania miejscowości), używających pieczęci oraz ewent. skrótów tych nazw (dla pieczęci do tuszu i do laku) i nadesłanie ich w czasie możliwie krótkim Min. Spr. Wewn., przy równoczesnem zaprojektowaniu ewent. skrótów.

Przy układaniu skrótów nazw urzędów, przy których ma być wymieniona miejscowość, gdzie urząd się znajduje, wskazanem jest zarezerwowanie dla nazwy miejscowości do 10 liter, czyli, że liczba liter skrótu nazwy urzędu, w takich razach powinna odpowiadać liczbie milimetrów średnicy pieczęci zmniejszonej o 10.

Naprzykład: III Urząd skarbowy podatków i opłat skarbowych w Warszawie (liczba liter 48.

Skrót (liter 35) dla pieczęci do tuszu 36 mm.

III Urząd skarb. podat. i opłat skarb. Warszawa, Skrót (liter 30) dla pieczęci do laku 36 mm.

III Urząd skarb. pod. i opł. skarb. Warszawa.

W związku ze skrótami Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę na postanowienie § 7 rozporządzenia z dn. 20 czerwca r. b., w myśl którego nazwy skrócone mogą być używane tylko na mocy decyzji właściwej władzy naczelnej. Obstalunków zatem na pieczęcie z takiemi skrótami nie należy kierować do Mennicy, lecz uprzednio przedstawiać Ministerstwu odpowiednie wnioski po wzięciu pod uwagę powyżej przytoczonych wskazówek.

Jednocześnie Ministerstwo prosi o wskazanie, choćby w przybliżeniu, ogólnej liczby pieczęci do tuszu i do laku używanych w Urzędzie Wojewódzkim i urzędach podległych Urz. Woj., a to w celu możliwie szczegółowego rozplanowania przez Mennicę Państwową całokształtu prac związanych z zaopatrzeniem wszystkich urzędów Rzeczypospolitej w pieczęcie z godłem państwowem.

18.

Pismo okólne z 4 sierpnia 1928 r. Nr. OL. 997/1/28 — P. P. Wojewodom w sprawie popierania przez władze i instytucje państwowe działalności pocztowej kasy oszczędności.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości z prośbą o wydanie odpowiednich zarządzeń.

1 zał.

PREZYDJUM
RADY MINISTRÓW
Nr. 11208
Warszawa, dn. 21.VI.1928 r.

Odpis

Do

Pana Ministra Spraw Wewnętrznych

w miejscu

Niniejszem mam zaszczyt przesłać Panu Ministrowi wniosek Pana Ministra Skarbu w sprawie powyższej z zawiadomieniem, że Rada Ministrów uchwaliła go na posiedzeniu dnia 18 czerwca r.b. oraz z prośbą o wydanie odpowiednich zarządzeń.

WNIOSEK
MINISTRA SKARBU

Odpis

Rada Ministrów uchwalić raczy.

§ 1.

Wszystkie władze i instytucje państwowe winny w swoim zakresie działania udzielać jaknajwydatniejszej pomocy Pocztowej Kasie Oszczędności w jej akcji mającej na celu:

krzewienie wśród społeczeństwa idei oszczędności, gromadzenie wkładów oszczędnościowych w P. K. O. i rozpowszechnianie znaczenia udogodnień i korzyści, jakie daje w obrocie pieniężnym obrót czekowy P. K. O.

§ 2.

Wszystkie władze i instytucje państwowe winny w swoim zakresie działania wszechstronnie popierać akcję Pocztowej Kasy Oszczędności w kierunku spopularyzowania wśród społeczeństwa znaczenia i korzyści ubezpieczeń na życie w P. K. O.

Uzasadnienie.

Zakorzenione w powojennem społeczeństwie życie nad stan i brak przezorności wpływają ujemnie na proces kapitalizacji. Osłabiony zmysł oszczędności utrudnia rozwój gospodarczy Państwa i zmusza na skutek tego do przeciwdziałania tym wysoce niekorzystnym objawom.

Zadanie powyższe przypada przedewszystkiem Pocztowej Kasie Oszczędności, która jako instytucja państwowa, stworzona w celu krzewienia i gromadzenia oszczędności, może akcję propagandową prowadzić w sposób najbardziej skuteczny, tem więcej, iż cieszy się wśród społeczeństwa powszechnem zaufaniem.

Nowoutworzony w P. K. O. na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 19.III.1928 r. (Dz. U. Nr. 45 poz. 444) dział ubezpieczeń na życie

bez badania lekarskiego, wypełnia dotychczasową lukę w systemie ubezpieczeń, wobec braku tanich ubezpieczeń na życie o charakterze masowym.

Jako jedna z form oszczędności, która może liczyć na dużą popularność, winien dział ten znaleźć specjalne poparcie wszystkich miarodajnych czynników, tem więcej, iż może z czasem skupić w P. K. O. znaczne kapitały odpowiednie do lokaty w papierach długoterminowego kredytu.

Skuteczność akcji P. K. O. zależy w dużej mierze od wszechstronnego poparcia ze strony władz i instytucyj państwowych, które wobec zasadniczego znaczenia sprawy kapitalizacji dla gospodarczego rozwoju Państwa, winno być Pocztowej Kasie Oszczędności w pełni udzielone. W końcu zaznaczyć należy, iż już sam fakt poparcia akcji P. K. O. przez Rząd będzie miał doniosłe moralne znaczenie propagandowe.

19.

Pismo okólne z 6 sierpnia 1928 r. Nr. A. P. 5227/1—P. P. Wojewodom w sprawie uzbrojenia stróżów cywilnych, pełniących służbę wartowniczą.

Przesyła się do wiadomości i wydania dalszych zarządzeń.

MINISTERSTWO
SPRAW WOJSKOWYCH
Biuro Ogólno-Organizacyjne
Warszawa, 4 czerwca 1928 r.
L. dz. 3853/Org.

Odpis.

Do

Pana Szefa Gabinetu Ministra

(Red. Dz. Rozk.).

W związku z częściowem zastąpieniem wart wewnętrznych przez wartowników cywilnych zarządzam, co następuje.

1. Do służby w charakterze wartowników cywilnych należy przyjmować kandydatów z pośród szeregowych rezerwy po uprzedniem zasięgnięciu opinji właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej i samodzielnego referatu informacyjnego sztabu dowództwa okręgu korpusu.

Powyższe postanowienie nie dotyczy wartowników, którzy zostali przyjęci przed ogłoszeniem niniejszego zarządzenia, jednak wykazy wspomnianych wartowników należy przesłać właściwym powiatowym władzom administracji ogólnej.

2. Wartowników cywilnych należy zaopatrzyć w legitymacje osobiste według wzoru obowiązującego dla niższych funkcjonarjuszów kontraktowych, stwierdzając w legitymacjach prawo do posiadania broni z tytułu i podczas pełnienia służby wartowniczej.

Legitymacje wystawiają i ewidencję legitymacyj prowadzą przełożeni informacyj, do których strzeżone objekty należą.

3. Wartownicy cywilni powinni być zaopatrzeni podczas pełnienia służby wartowniczej w broń palną (kb. as. Werndla) i amunicję, której ilość ustalają komendanci garnizonów zależnie od lokalnych warunków, tudzież w mundury według wzoru obowiązującego dla niższych funkcjonarjuszów państwowych, ponadto w kożuchy i buty wartownicze w porze zimowej.

Zaopatrzenie wartowników w broń, amunicję i materjał do konserwacji broni należy do szefów artylerji i uzbrojenia okręgów korpusów, zaopatrzenie w mundury, kożuchy i buty wartownicze należy do szefów intendentury okręgów korpusów.

Zarówno materjał uzbrojenia, jak też materjał intendencki znajdują się na etacie i w ewidencji formacyj, do których strzeżone objekty należą.

4. Sposób pełnienia służby wartowniczej przez wartowników cywilnych normują dowódcy korpusów okręgów w drodze instrukcyj służby wartowniczej dla wartowników cywilnych, przyczem za podstawę przyjąć należy postanowienia części VII regulaminu służby wewnętrznej, które dotyczą wart wewnętrznych, wyjąwszy postanowienia, które dotyczą wyłącznie żołnierzy lub które pozostają w sprzeczności z niniejszem zarządzeniem.

Szczegółowe przepisy w myśl punktu 9 części VII regulaminu służby wewnętrznej wydają przełożeni formacyj, do których strzeżone objekty należą.

Odpisy instrukcyj służby wartowniczej dla wartowników cywilnych należy przedłożyć Min. Spraw Wojskowych.

5. Wartownikom cywilnym przysługuje prawo użycia broni podczas pełnienia służby wartowniczej przeciw popełniającym lub usiłującym popełnić czyn przestępny osobom, które mimo wezwania czynności przestępnej nie zaniechają.

Użycie broni może nastąpić po jednorazowem wezwaniu do zaniechania czynności przestępnej oraz po jednorazowym wystrzale ostrzegawczym w powietrze, gdyby wezwanie nie odniosło skutku.

Użycie broni może nastąpić bez wezwania i bez wystrzału ostrzegawczego, gdy zwłoka grozi niebezpieczeństwem życia wartownika lub całości powierzonego mu objektu.

O każdym wypadku użycia broni wartownik powinien niezwłocznie donieść przełożonemu lub organowi inspekcyjnemu formacji, który przeprowadza dochodzenie, czy użycie broni, było zgodne z postanowieniami niniejszego zarządzenia.

Jeżeli skutkiem użycia broni było uszkodzenie cielesne lub śmierć albo jeżeli zachodzi przypuszczenie, że użycie broni nastąpiło wbrew postanowieniom niniejszego zarządzenia, przełożony formacji zawiadamia o powyższem organa wymiaru sprawiedliwości.

20.

Pismo okólne z 8 sierpnia 1928 r. Nr. OB. 561/8/28 — P. P. Wojewodom w sprawie rachunków bieżących w kasach Skarbowych.

do wiadomości w ślad za okólnikiem Min. Spraw Wewn. Nr. 216/27 r., w sprawie rachunków bieżących w Kasach Skarbowych.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Warszawa
dnia 8 sierpnia 1928 r.
Nr. OB. 561/8/28.

odpis

Do

Pana Wojewody Poleskiego

w Brześciu n/B.

W odpowiedzi na pismo Pana Wojewody z dn. 11. VI. 1928 r, Nr. I. R. 22/7 w sprawie podanej w nagłówku, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że Okólnik Ministerstwa z dn. 7. XII. 27 r. Nr. OB. 3972 (porządkowy Nr. 216/27 r.) obejmuje system prowadzenia rachunków bieżących dla wszystkich resortów, nie wyłączając resortu Robót Publicznych.

Zechce zatem Pan Wojewoda wydać w powyższej sprawie stosowne zarządzenia, zawiadamiając jednocześnie o tem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

21.

Pismo okólne z dnia 13 sierpnia 1928 r. Nr. SS. 610/2/prac. — do P. P. Wojewodów w sprawie kredytów na opłacenie praktykantów w biurach i szpitalach samorządowych.

Biuro Zjazdów Samorządu Ziemskiego wystąpiło do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z inicjatywą umożliwienia studentom wyższych uczelni, przygotowującym się do pracy w administracji komunalnej, odbywania w czasie letnich miesięcy płatnej praktyki w biurach i zakładach związków samorządu terytorjalnego. Również Koło Medyków Studentów Uniwersytetu Warszawskiego zwróciło się z prośbą o umożliwienie studentom-medykom wyższych kursów odbywania praktyki wakacyjnej w szpitalach, utrzymywanych przez związki komunalne.

Starania powyższe idą po linji interesów samorządu terytorjalnego, a także niepozbawione są ogólnopaństwowej doniosłości. Zorganizowanie bowiem płatnych praktyk wakacyjnych w biurach samorządu powiatowego oraz miast, może w znacznym stopniu przyczynić się do należytego rozwiązania doniosłego dla samorządu terytorjalnego zagadnienia dopływu świeżych sił pracowniczych z wykształceniem wyższem, tak pożądane na stanowiskach kierowniczych w samorządzie, posiadających już odpowiednią praktykę administracyjną.

Za zorganizowaniem praktyk wakacyjnych w biurach i w zakładach komunalnych przemawia również wzgląd praktyczny — a mianowicie zapewnienie na okres urlopów letnich potrzebnej ilości sił pomocniczych.

W związku z powyższem w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oznajmiam, że nie znajduję przeszkód do preliminowania na powyższe cele kredytów w budżetach związków komunalnych.

Jednocześnie zaznaczam, że wydatki, związane z wynagrodzeniem praktykantów w czasie wakacyj w biurach lub zakładach, nie powinnyby przekroczyć 4-o mies. płacy XI wzgl. XII grupy uposażenia, licząc dwumiesięczne uposażenie dla 2 praktykantów, o ile zaś chodzi o praktykantów w szpitalach — wydatków na 2 miesięczne bezpłatne mieszkanie i utrzymanie oraz wynagrodzenie od 50 do 100 zł. miesięcznie dla jednego wzgl. dwóch studentów medyków.

Zechce Pan Wojewoda podać powyższe do wiadomości Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych i Prezydentom (Burmistrzom) miast.

22.

Pismo okólne z 20 sierpnia 1928 r. Nr. SS-1867/1/Kasa—do P. P. Wojewodów w sprawie należności Kas Chorych od związków komunalnych.

Na podstawie otrzymanych sprawozdań stwierdziło Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, że niektóre związki komunalne odmawiają Kasom Chorych uiszczenia należnych składek przypadających za osoby zatrudnione w tych związkach i podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu, powołując się na brak przeznaczonych na ten cel funduszów.

Ponieważ wspomniane świadczenia mają charakter świadczeń obowiązkowych, wynikających

z ustawy, a odmowa opłacenia należności przez związki komunalne dotkliwie odbija się na sytuacji finansowej Kas i utrudnia wypełnianie ich zadań, zechce Pan Wojewoda zwrócić uwagę związkom komunalnym na obszarze podległego Panu Województwa, czy wstawiały do budżetów potrzebne sumy na pokrycie należności Kas Chorych i aby uiszczały regularnie do tych Kas przypadające za ubezpieczonych składki.

23.

Pismo okólne z 22 sierpnia 1922 r. Nr. Wojsk. 774/2 — do P. P. Wojewodów w sprawie regulowania należności za kwatery przejściowe i nagłe.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17.XI. 1927 r. o należnościach za kwatery przejściowe i nagłe dostarczane wojsku (Dz. U. R. P. Nr. 113/27), które z dniem 1. IV. b. r. weszło w życie, przewiduje również kredytowanie tego rodzaju należności.

Sposób ten wybrany z konieczności, może wywołać niezadowolenie wśród szerszych mas ludności, na której ciąży obowiązek dostarczania kwater, a to z powodu długiej procedury, związanej z przelewem kredytów. Kredyty te bowiem będą przelewane do właściwych Kas Skarbowych dopiero po powrocie formacyj wzgl. osób do swoich stałych garnizonów, w konsenkwencji czego kwaterodawca otrzyma drobną należność dopiero za kilka tygodni.

Ponieważ instancją pośredniczącą w wypłatach należności za dostarczone przez ludność kwatery są Zarządy Gminne, które posiadają własną kasę, przeto Zarządy te, w wypadku kredytowania należności za dostarczone wojsku kwatery przejściowe lub nagłe mogłyby w miarę posiadanych zasobów kasowych natychmiast wypłacić kwaterodawcy należną mu, na podstawie wystawionego przez organa wojskowe zaświadczenia, kwotę, a później otrzymaną z Kasy Skarbowej, na podstawie tegoż samego zaświadczenia, gotówkę zaprzychodować na własne konto, jako pokrycie uprzednio dokonanego na ten cel wydatku.

W związku z powyższem zechce Pan Wojewoda wpływać w tym kierunku, aby zarządy gminne, o ile zajdzie tego potrzeba, przyjęły na siebie wypłaty powyższe, co niewątpliwie przyczyni się do harmonijnego współdziałania władz z ludnością cywilną, na której ciąży obowiązek ponoszenia tego rodzaju świadczeń.

24.

Pismo okólne z dnia 30 sierpnia 1928 r. Nr. Wojsk. 117/28 — do P. P. Wojewodów w sprawie próśb składanych bezpośrednio do Min. Spraw Wojskowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła załączony komunikat Min. Spraw Wojsk. celem rozpowszechnienia go wśród ogółu ludności wiejskiej.

Załącznik

KOMUNIKAT.

Do M. S. Wojsk. wpływa bezpośrednio od petentów znaczna ilość próśb, dotyczących odroczeń służby wojsk., przedwczesnego urlopowania, przesunięcia terminów wcielenia, zezwoleń na otrzymanie paszpotów zagranicznych, zwolnień od powszechnego obowiązku sł. wojsk. z tytułu ubiegania się o obywatelstwo obce, zezwoleń na wstąpienie do Fr. Legji Cudzoziemskiej i t. d.

Prośby te w większości wypadków nie poparte żadnemi dokumentami nie mogą ze względów formalnych „uzyskać rozstrzygnięcia w M. S. Wojsk. i M. S. Wojsk. zmuszone jest te prośby odsyłać do podległych sobie władz wojskowych względnie władz administracyjnych, celem dokładnego zbadania stanu rzeczy.

Procedura ta, w zależności od sprawy i oddalenia danego urzędu wojskowego lub cywilnego od Warszawy, trwa często kilka tygodni, co nie leży w interesie petenta i powoduje składanie przez niego nowych próśb, a nawet i interwencję osobistą, związaną z bezcelowym zupełnie przyjazdem do M. S. Wojsk.

W związku z powyższem podaje się do wiadomości, że wszystkie prośby kierowane przez petentów bezpośrednio do M. S. Wojsk. będą zwracane petentom bez rozpatrzenia z nadmienieniem, że prośbę do M. S. Wojsk. należy wnosić bezwzględnie za pośrednictwem właściwej P. K. U.

Obowiązkiem P. K. U. będzie rozpatrzenie wniesionej prośby — o ile załatwienie jej będzie przekraczać kompetencje P. K. U. — skierowania do władz przełożonych do decyzji.

Jednocześnie nadmienia się, że rozpatrywanie i badanie próśb dotyczących odroczeń sł. wojsk. (jedynie żywiciele, kierownicy odziedziczonych gospodarstw rolnych, uczniowie, studenci, duchowni, terminujący w rzemiośle) należy do wyłącznej kompetencji władz administracyjnych I-ej instancji.

25.

Pismo okólne z 31 sierpnia 1928 r. Nr. OL. 1136/1/28 P. P. Wojewodom w sprawie wywieszania flag w dnie uroczyste

do wiadomości i dalszego zarządzenia.

MINISTERSTWO
POCZT I TELEGRAFÓW
Wydział I
Nr. 2026/I
Warszawa, dn. 27.VII.28 r.
Wd. 2/3 28 Nr. 1315

Odpis

Do

Dyrekcji Poczt i Telegrafów

w Warszawie

Dniem uroczystym o znaczeniu państwowym jest bezwzględnie święto w dniu 3 maja i władze oraz urzędy p. t. są obowiązane w tym dniu wywieszać flagi państwowe.

Pozatem ze względów państwowych flagi (państwowe, czy też inne) mogą być wywieszane także w inne dnie lub święta. Decyzja w tym kierunku należy do władz administracji ogólnej (województwa, komisarjaty rządu i starostwa), do których zainteresowani powinni w razie powstałych wątpliwości zwracać się po bliższe wyjaśnienia i instrukcje.

MINISTERSTWO
POCZT I TELEGRAFÓW
Wydział I
Nr. 2026/I
Warszawa, dn. 27.VII.28 r.

Odpis

Ministerstwu Spraw Wewnętrznych

w miejscu

przesyła się do wiadomości z prośbą o wydanie podległym sobie władzom odpowiednich zarządzeń, aby urzędy państwowe były w czas powiadamiane o tem, kiedy, jakie i w jaki sposób mają być zawieszane flagi na budynkach państwowych.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Długa 38.